

PÍSECKÝ SVĚT

svobodný prostor pro vaše názory

WWW.PISECKYSVET.CZ

PROSINEC 2014

TÉMA: Jak na cestovní ruch?

Psí domov
SÍRIUS

PUNK
pro Bakču
nebyl póza

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska
a Norska v rámci EHP fondů.
www.fondnno.cz
www.eeagrants.cz

**fond
pro NNO**

NROS
Nadace rozvoje občanské společnosti

**nadace
partnerství**
LIDÉ A PŘÍRODA

KE LAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY
**eea
grants**

KALENDÁŘ: ADVENTNÍ AKCE V PÍSKU

Foto Jindřiška Jelínková

28. listopadu – 6. ledna

SLAMĚNÝ BETLÉM

Velké náměstí ozdobí originální slaměný betlém výtvarníka Jiřího Jedličky (ředitele Muzea Vysočiny). Písek je jediným místem v jižních Čechách, kde je možné letos tuto mimořádně atraktivní dekoraci vidět.
Velké náměstí – u vánočního stromu

Neděle 30. listopadu, 16h

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

Vypouštění dopisů Ježíškovi na balóncích, které budou k dostání na místě od 15 hodin za 30 Kč. Folkrocková skupina Zrcadla.
Velké náměstí

2.-31. prosince

PRÁCHEŇSKÉ VÁNOCE

Prodejní výstava výrobků z dílen lidových umělců na Prácheňsku.
Městská knihovna

Pátek 5. prosince, 16h.

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA

Výpravné divadlo pod širým nebem. Country skupina Pauza.
Velké náměstí

Neděle 7. prosince, 19h.

ADVENTNÍ KONCERT

Žalman a spol.

210 Kč, předprodej (Sladovna) 180 Kč.
Koncertní síň Trojice

Pátek 12. prosince, 18h.

SBORISSIMO V PARKÁNECH

Koledy, punč a občerstvení

12. – 14. prosince

ŘEMESLNÉ ADVENTNÍ TRHY

Řemeslná tržnice, harmonikář, dětský historický kolotoč a další atrakce
U Děkanského kostela

Sobota 13. prosince, 9–13h.

TRADIČNÍ JIHOČESKÁ ZABIJAČKA

Doprovodný program adventních trhů

Neděle 14. prosince, 14–17h.

PŘEDVÁNOČNÍ KOLEDOVÁNÍ

Folková skupina Lakomá Barka, pěvecký sbor Sonitus, děti z MŠ
U Děkanského kostela

Neděle 21. prosince, 13–17h.

ŽIVÝ BETLÉM, BETLÉMSKÉ SVĚTLO, TROUBENÍ KOLED Z VĚŽE

U Děkanského kostela

Pondělí 22. prosince, od 9h.

VÁNOČNÍ STAVĚNÍ PLASTIKOVÝCH MODELŮ A GUMIČKOVÁNÍ

Modely – s sebou model a přezůvky
Gumičkování – výroba vánočních ozdob, pouzder na mobily, šperků aj. z gumiček

DDM Písek

Úterý 23. prosince, 10–13h.

MINECRAFT PARTY

Je nutné se přihlásit předem e-mailem: cervenka@ddmpisek.cz.
DDM Písek

Úterý 23. prosince, 18h.

VÁNOČNÍ KAPR

Opět se sejdeme, abychom společně pojedli kapříka, popili medoviny a naladili se na příchod Ježíška. Vstupné: láhev dobrého moku nebo cukroví.
Divadlo Pod čarou

Středa 24. prosince, 14h.

VÁNOČNÍ KONCERT SBORISSIMA

Kostel sv. Trojice

ŠTĚDROVEČERNÍ VYTRUBOVÁNÍ

Kočár tažený koňmi poveze ponocného a trubače.

Jízdní řád: 14h. sídliště Jih u výměníku; 14.25 sídliště M. Horákové před samoobsluhou; 14.50 sídliště Logry před zastávkou u garáží; 15.20 Bakaláře; 15.50 sídliště Portýč (Na Stínadlech).

Písecký svět

PROSINEC 2014

zdarma

Evidenční číslo

MK ČR E: 211 63

Vydavatel: OS Písecký svět

Budějovická 102/5, 397 01 Písek

IČ: 22827765

Bankovní spojení:

5015117001/5500 (Raiffeisenbank)

Občanské sdružení

registrováno MV 20. 11. 2009

KONTAKTY:

www.piseckysvet.cz

redakce@piseckysvet.cz

inzerce@piseckysvet.cz

REDAKČNÍ RADA:

Zdenka Jelenová,

jelenova@piseckysvet.cz

Magdalena Myslivcová,

myslivcova@piseckysvet.cz

Martin Zborník,

zbornik@piseckysvet.cz

Zveřejněné texty obsahují názory autorů, nevyjadřují (pokud není výslovně uvedeno) ani stanovisko OS Písecký svět, ani názor redakční rady.

Za obsah inzerátů a článků ručí inzerenti a autoři.

Přetiskování jakýchkoli částí

povoleno pouze se souhlasem

redakce a s uvedením zdroje.

Redakční uzávěrka: 25. listopadu 2014

Sazba: Jiří Pobřísko

Tisk: NOVOTISK, s.r.o.

Velké foto na titulní straně Jindřiška Jelínková, fotografie ve vydání, pokud není uvedeno jinak:

© Písecký svět

Co nabízíme?

Svobodný prostor pro vaše názory na vše, co se děje v Písku a okolí: www.piseckysvet.cz a tištěný měsíčník – občanské noviny. Nezávislý web Písecký svět přináší od května 2009 veřejnosti informace a názory na dění ve městě Písku a okolí.

Rádi zveřejníme všechny názory a příspěvky, které neporušují zásady slušnosti a respektují Kodex přispěvatelů. Neziskovým organizacím a školám poskytujeme bezplatnou propagaci. Úředníkům a politikům prostor pro komunikaci s občany.

**Redakce Píseckého světa
a kontaktní místo pro občany:
Písek, Velké nám. čp. 1, 1. patro**

pondělí 9–12 a 13–15 hod,
středa 9–12 a 13–17 hod, pátek 9–12 hod.

Z obsahu:

POVEDLO SE	4
TÉMA: Jak na cestovní ruch?	6-7
NA NÁVŠTĚVĚ: Nízkoprahy NADĚJE	9-10
Hana Rambousová:	
Hraní si na strany je cesta do pekel	11-12
CEROK: Hlavně, ať naše děti najdou hrdost!	13
SERIÁL: Strašák jménem brownfield	15
Ondřej Kymel:	
Církev je nemocnicí hříšníků	16-17
PUNK pro Bakču nebyl póza	18-19
Mluvit jako prezident	20
Václav Majer:	
Lidský zrak potřebuje čistou vodu	21
SÍRIUS: Najdou azyl do Vánoc?	22
ANKETA: Člověk a pes ve městě?	23
ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ	24

Milé čtenářky, vážení čtenáři

Město začalo vzkvétat pod novým radničním vedením, zastupitelé se předhánějí ve slibech, co všechno občanům v následujících měsících zlevní a jak se za nejbližší čtyři roky podaří dohnat všechny resty, které vám jen na mysl přijdou. No – šance jsou otevřené, občané-voliči mohou jednání svých zástupců sledovat a samozřejmě i připomínkovat.

V diskuzích na www.piseckysvet.cz je možné komentovat aktuální témata. Z poslední doby je zajímavá například diskuze o cestovním ruchu a kanceláři Destinačního managementu, které se věnujeme i na následujících stránkách, nebo přestřelka názorů na úlohu a náplň komisí rady města, do které se kromě občanů aktivně zapojil nový písecký místostarosta Jiří Hořánek.

Tohle číslo je už předvánoční, a tak se věnujeme i připravovaným adventním akcím, mezi které patří i vzpomínkový večer na píseckého rodáka Petra „Bakču“ Bakalera (str. 18-19). A k době předvánoční patří i dobročinnost – píšeme například o možnosti darovat knížky (str. 10), o plánech píseckých romských maminek, které by také potřebovaly pomoc (str. 13), nebo si můžete vybrat opuštěného čtvernožce z domova Sirius (na str. 22).

Své texty a komentáře můžete přímo zadávat na stránky www.piseckysvet.cz nebo zaslat e-mailem na redakce@piseckysvet.cz., případně nás navštívte v redakci na Velkém náměstí č. 1 (viz str. 2), kde je v přízemí i naše schránka.

Za celou redakci ZDENKA JELENOVÁ

FOTO MĚSÍCE:

Inzerujte v Píseckém světě!

Plošná inzerce od 680,- korun
 inzerce@piseckysvet.cz
 tel. 739 348 550

Chcete podpořit naše noviny?

Vydávání občanských novin Písecký svět můžete podpořit libovolnou částkou na účet veřejné sbírky:
783 100 3001 / 5500

Nově nabízíme možnost
řádkové soukromé inzerce,
 cena 40,- Kč (3 řádky).

**POZOR: prosincová uzávěrka pro
 inzeráty i všechny příspěvky je už
 v pondělí 15. prosince!**

DALSKABÁTY, hříšná ves – novinka Prácheňské scény

Ochotnický divadelní spolek Prácheňská scéna v Písku působí už více než patnáct let. Právě v těchto dnech připravuje premiéru zbrusu nové hry: Dalskabáty, hříšná ves. Na snímku z kostýmové zkoušky Robert Deme jako farář a Martina Kemrová v roli mlynářky.

„Je to velké a divácky atraktivní představení, vybrali jsme ho, aby si tentokrát zahrálo co nejvíc našich členů,“ vysvětlil předseda

spolku Milan Kurstein: „Jde o vtipné texty s písničkami, všichni to znají z televize, ale my máme samozřejmě vlastní originální zpracování, pěknou výpravu a nové kostýmy.“

Premiéra se chystá **ve Vráži 13. prosince**, první repríza o den později **v Křenovicích**, termín v Písku zatím domluvený není.

Naopak druhá letošní novinka píseckých ochotníků, hra Když se zhasne, je komorní, pro

čtyři herce – „mrazivá komedie, která knockoutuje vaše bránice“ je v programu Divadla Pod čarou **ve středu 10. prosince od 19:30.**

„Největším našim problémem je pravidelný odchod šikovných píseckých středoškoláků na vysoké školy, to nám vždycky zamíchá složením souboru,“ říká Milan Kurstein: „Pokud se najdou noví zájemci, především muži, budou vítáni!“

Text a foto ZDENKA JELENOVÁ

Zažíváme dobré časy, shodli se pamětníci

Čtvrtstoletí od událostí 17. listopadu jsme si v ten sváteční den v Písku připomněli v Pí Local Clubu setkáním pamětníků, které bylo doplněno koncertem Jiřího Smrže s Benem Lovettem a na závěr písecké skupiny Závodní ovce.

Na akci, kterou uspořádal Písecký svět spolu se Sladovnou, dorazila reprezentativní skupina pamětníků. Neformální povídání přátel, kteří se po letech rádi sešli – tak by se asi dal popsat pocit z toho večera. Pro všechny, kteří se do zcela zaplněného „Píčka“ nedostali, jsme zaznamenali to podstatné, co zaznělo, na www.piseckysvet.cz. Zde vybíráme aspoň několik citací.

Radka Křivánková: „Tehdy jsme nevyhledávali názory, které by nás rozdělovaly, ale zaměřili jsme se na to, co nás spojovalo – abychom měli republiku svobodnou a demokratickou...“

Tomáš Franců: „S Tomem Zajíčkem jsme se asi po třech letech na radnici setkali s Pavlem Tigridem, který přijel do Písku. Měli jsme už plno bolestí a otázek, zažili jsme první korupční aféry, k moci se dostávali bývalí komunisti... Pavel Tigrid nás posílil svým poctivým, lidským optimismem: Chlapci, to jsou všechno jen schůdky k tomu, aby občanská společnost vznikla a vy tomu tady na radnici pomáháte, buďte trpěliví a všechno bude dobré. A já tomu věřím, přes všechny špatnosti, které prožíváme...“

Věnceslava Skřivánková: „Každý měl možnost si za to čtvrtstoletí rozhodnout, co je pro něj nejdůležitější. Pro mne je to svoboda projevu a cestování. A když k tomu přijde zdraví a vyrovnaná mysl, tak poctivě musím říct, že prožívám jedno z nejlepších období. A jestli někdo pořád nařiká, tak ať přemýšlí, když jde k volební urně, a pak si jde poplakat k těm, které si zvolil!“

Alexandra Zajíčková: „Chtěla bych všem říct, že jsme vychovali báječné děti a předali jim to, co v nás bylo nejlepší. Děkuji za to, že jsem měla příležitost se v životě setkat se spoustou úžasných, většinou mladých lidí, kteří zakládali neziskové organizace a dělají skvělé věci.“

Michal Horažďovský: „Dneska vidím, že komunismus napáchal hrozné škody a cesta z toho ven je dlouhá... Zpětně se dívám na 17. listopad jako na takové znovuzrození nás všech, takže vlastně všichni tak trochu slavíme 25. narozeniny. Za sebe jsem spokojený.“

Petr Chamrád: „Já bych začal od tehdejší manifestace na Velkém náměstí, kde jsem říkal, že bychom neměli odstartovat hon na čarodějnice – na spolupracovníky StB, komunisty, a tak dále.

Jenže jsem tím rozhodně nemyslel to, co se pak stalo – že se vzdáme skoro veškeré snahy o spravedlivé vypořádání se s minulostí a že nebude bezpráví nazváno bezprávím. Němci to po válce udělali líp, stranu, která nesla zodpovědnost, zakázali a hlouběji se vypořádali se všemi zločiny. U nás se to bohužel nepovedlo a to mne mrzí. Z druhé strany máme velký důvod být vděční za to, že to tehdy vyšlo – když se teď podíváme na východ, jak to tam vypadá, tak si neumím představit, že by Putin a jeho garnitura dnes dopustili, abychom šli svou vlastní cestou.

Pavel Sekyrka: „Aniž bychom sečetli čínské archivy, tak víme, že komunismus má na svědomí sto milionů obětí... Masaryk říká, že

Zleva Michal Horažďovský a Petr Chamrád

k očištění je třeba celé jedné generace – a rakovina komunismu se bude čistit minimálně čtyřicet let. Jako pedagog se ale každý den setkávám s mladými lidmi s fantastickými ideály. Jsem smutný z toho, že nemáme viditelné politické autority, ale jsem racionální optimista: zažíváme nejlepší čas od roku 1526 a doufám, že to tak bude dál.“

Radka Křivánková: „Můžu to uzavřít bilančováním: Stála jsem na straně dobré a přeji to všem.“ Písecký svět děkuje všem účastníkům diskuze, že přišli a otevřeli svou mysl divákům.

Text a foto ZDENKA JELENOVÁ

Stroj času ve Sladovně

SKVĚLÁ INTERAKTIVNÍ VÝSTAVA, které jsme v minulém čísle věnovali rozsáhlý článek, začala ve Sladovně 17. listopadu. Časostroj návštěvníky přenáší mezi pravěké lovece, ke Keltům, do antického Říma, mezi princezny a rytíře středověku i renesanční umělce, další část expozice připomíná zajímavé objevy a události 19. a 20. století. Výstava vznikla na motivy knihy Historie Evropy ilustrátorky Renáty Fučíkové. Mnoho dětí odmítá z expozic odejít – jediné pod slibem, že se sem brzy vrátí. Se svou babičkou Darinou Samcovou přijely ze Strakonice Darinka a Pavlínka s kamarádkou Lenkou, které nejvíc nadchla možnost pohrát si s mamutí kostí.

Text a foto -zaj-

Nové vedení města: Poplatky snížíme, bazén postavíme, dotace na sport projedná komise

Koaliční smlouva slibuje občanům mnohé. Celý program i rozdělení kompetencí mezi členy rady města můžete najít na www.piseckysvet.cz. S jakými konkrétními prioritami nastupují nová starostka a místostarostové?

Eva Vanžurová ještě dva dny před uzavřením koalice odmítala, že by se stala starostkou: „Jenže pak, když se utvořila koalice, tak mne kolegové přemlouvali a já jim odpověděla, že mne ale budou muset všichni poslouchat!“ A její první kroky na radnici? „Nejdřív mám naplánováno spoustu jednání se zaměstnanci úřadu, s vedením příspěvkových organizací a podniků města, chci si zmapovat situaci a najít i lidi zvenku, kteří se mnou budou chtít spolupracovat. Jednou z prvních věcí bude reorganizace odboru školství, kultury a cestovního ruchu. Hned musíme taky pokračovat v přípravě nového bazénu.“

MÉNĚ ZA PSY I ZA ODPAD

Místostarosta Jiří Hořánek má cíle seřazené jasně: „Určitě jednou z prvních věcí bude snížení životních nákladů občanů. Chceme snížit poplatky ze psů a za odpad.“ Zatím ovšem není jasné, kde se na poněkud populisticky znějící plán vezmou chybějící peníze. Další Hořánkovou prioritou je zvýšení bezpečnosti ve městě: „Počítám, že mne zastupitelstvo pověří, abych řídil městskou policii – a pak se budeme s velitelem Liškou bavit o tom, co potřebuje, aby byla jejich služba efektivnější, jestli víc kamer, strážníků, nebo třeba kola...“ Na to ovšem budou potřeba další peníze...

Nejvíce zkušeností s vedením města má staronový místostarosta Josef Knot: „Priorita je jedna zásadní – do konce roku nás čeká schválení rozpočtu, to je nejdůležitější. Existuje samozřejmě připravený návrh, musí se s ním ale seznámit koaliční partneři a vše prodiskutovat.“ Také on zmínil bazén. Dříve upřednostňoval jeho umístění v Žižkových kasárnách, ale dnes říká: „Umístění bylo schváleno pod lesárnou a určitě nebudu navrhopvat žádnou revokaci. Byl bych rád, abychom bazén postavili do čtyř let.“

KOMISE – PŘÍLEŽITOST PRO AKTIVNÍ?

Na prvním jednání rady města se radní po delší diskuzi usnesli, že členy poradních komisí rady

budou navrhovat politické strany a uskupení – koaliční i opoziční. Ale možnost přihlásit se do komisí nakonec ponechali i jednotlivým občanům. Od ledna bude v novém složení pracovat dvanáct komisí: bytová, pro infrastrukturu, dopravní, kulturní, sociální, životního prostředí, letopisecká, majetkoprávní, sportovní, pro výchovu a vzdělání, pro partnerské vztahy a cestovní ruch, pro urbanismus a architekturu.

Martin Zborník se aktivně účastnil práce v několika komisích: „Podstatné pro jejich dobré fungování je nejen úloha poradní, jak vždy rádi zdůrazňují všichni právě vládnoucí radní, ale také ze zákona přidělená funkce iniciativní. Právě ta ale umožňuje komisím předkládat návrhy, což ovšem politici nemívají moc rádi, protože komise pak mnohdy doporučují věci, které radní nemají v plánu řešit, a to z mnoha různých důvodů – věcných, politických, nebo jen třeba z pohodlnosti...“

Místostarosta Jiří Hořánek k tomu poznamenal: „Je třeba si uvědomit, že komise a výbory jsou dobrovolné orgány, ale rozhodující úlohu – a také odpovědnost za důsledky rozhodnutí – mají ze zákona rada města a zastupitelstvo.“

Z kandidátů bude rada města vybírat v prosinci osm členů každé komise plus předsedu. Otázkou, která teprve čeká na zodpovězení, je, zda chce rada města komise odborné, které budou do celého procesu opravdu věcně zapojovány, nebo jen „diskusní kroužky“, v něž se některé komise v minulosti měnily. Ukáže se, zda radní stojí o aktivní občany, nebo ne.

Zatím ovšem rada neschválila ani kompetence komisí, ani jednací řád. K tomu Zborník dodává: „Pro účast odborné veřejnosti jsou klíčové právě ty doposud neřešené kompetence, a dále je pro jejich dobré fungování zásadní kritérium výběru členů dle odbornosti, nikoli politické příslušnosti. Jaký bude klíč výběru členů komisí není doposud nikde stanoveno – například by bylo možné stanovit kvóty: třetina koaliční kandidáti, třetina opoziční a zbytek odborníci z řad veřejnosti.“

VÍCE PENĚŽ PRO VYBRANÉ?

Jednou z prvních věcí, kterou bude projednávat komise sportovní, je návrh změny systému podpory mládežnického sportu, který vyvolal velké diskuze. Začátkem listopadu se šéfové deseti sportovních oddílů obrátili na zastupitele s Prohlášením k připravovaným změnám. Nelíbí se jim, že návrh preferuje olympijské kolektivní sporty: „V případě jeho přijetí dojde k nastavení výrazného nepoměru dotování jednotlivých mládežnických sportů.“

Zastupitelé se v září usnesli: „Zastupitelstvo schvaluje rozsah přímé podpory sportu v roční výši 2 % z rozpočtu města bez průběžných položek, nejméně však 8,5 milionu korun ročně, a ukládá odboru školství a kultury zpracovat nová pravidla pro poskytování příspěvků na sportovní činnost.“ Město přitom uzavřelo dohodu s představiteli čtyř oddílů – IHC Písek, FC Písek, házená a basketbal pod TJ Sokol Písek – mezi které by měla být rozdělena navýšená částka 4,6 mil. Kč, zatímco 3,9 milionu by bylo rozděleno mezi oddíly dle stávajících pravidel.

“ZHROZILI JSME SE!”

Dohodu s vybranými oddíly v létě dojednával Josef Knot: „Vzhledem k tomu, že usnesení bylo přijaté, myslím, že teď už není co dodat. Na diskuzi o rozdělení peněz na sport bylo času dost, byli k tomu zváni zástupci všech klubů. Vydávat k tomu teď nějaká prohlášení mi přijde ex post. Osobně podporuju to, co bylo domluveno.“

Stanislav Trávníček, Odbor všestrannosti TJ Sokol Písek (526 členů, z toho 308 mládeže), ale tvrdí, že diskuze dostatečná nebyla: „Podle nás se to upeklo skoro tajně, neměli jsme potřebné informace, osobně jsem se o tom dozvěděl až po jednání zářijového zastupitelstva, kdy jsme se docela zhrozili. Nechápe, proč by měly být ostatní oddíly pečující o mládež navrhovanými dotačními pravidly tak výrazně znevýhodněny. Doufám, že se tím budou zastupitelé znovu zabývat!“

Sport spadá kompetenčně pod starostku Evu Vanžurovou: „Podle usnesení zastupitelstva teď odbor připravuje návrh nových pravidel, který bude ještě znovu diskutován i ve sportovní komisi rady. Já podporuju to zářijové usnesení, pro které jsem hlasovala.“

Komise rady začnou pracovat v lednu, problém rozdělování milionů na sport zůstává otevřený.

ZDENKA JELENOVÁ

Písek si od konce 19. století a především v meziválečném období zakládal na své tradici vyhlášeného výletního místa. Historické bohatství provázané s kulturním duchem, v lůně malebné přírody, působilo jako magnet nejen na umělce, intelektuály, penzisty i rodinky, kteří sem zajížděli na letní byt. Doba reálného socialismu zničila nejedno půvabné zákoutí a zanechala na tváři města hluboké jizvy. Přesto zůstává potenciál Písku pro turistiku dostatečně silný. Jak ho ale co nejlépe využít?

Jak na cestovní ruch?

Písek stěží někdy dosáhne na úroveň top destinací, ale pro starší generaci, rodiny s dětmi, cyklisty, ale i umělce má nezaměnitelný půvab.

Jihočeši 2012 šli v Písku do voleb s proklamací, že v důsledku sloučení odboru kultury a CR s odborem školství (v roce 2011) cestovní ruch v Písku upadá. Žádné bližší argumenty však ani přes opakované dotazy nesdělili a fakta hovoří o něčem jiném. Původní odbor kultury a cestovního ruchu města Písek na větší rozvoj cestovního ruchu vlastními silami dlouho nestačil, a proto navrhl již v roce 2007 najmout externí podnikatelský subjekt a zřídit podle dnešního trendu kancelář Destinačního managementu (KDM), která by měla podstatně větší možnosti a flexibilitu než předpisy sešněrovaný úřad.

Do výběrového řízení se přihlásili CK JANETA, Martin Slavík APPLE PIE travel a ČSAD Autobusy Č. Budějovice, které s nejnižší cenou cca 2,5 milionu na období 2007-2011 vyhrálo. Jakkoli bylo zřízení KDM správným krokem, spolupráce s ČSAD se příliš neosvědčila. Nové vedení města hledalo po svém nástupu novou formu a v roce 2012 byla po široké odborné diskusi založena vlastní KDM, začleněná do struktury Sladovny o.p.s., kam se současně přesunulo také Infocentrum. Postupně došlo k logickému vymezení kompetencí KDM a odboru tak, aby mohla agenda cestovního ruchu efektivně fungovat.

Po dvou letech intenzivní práce KDM na marketingu cestovního ruchu přichází první výsledky. Loni se návštěvnost Turistického informačního centra zvedla o 10 000 návštěvníků a letos je již nad hranicí 40 000 obslužených klientů. Podíl cizinců aktuálně tvoří 6,6 procent z celkové návštěvnosti a jejich absolutní počet roste. Nedávno byl spuštěn nový turisticko-

ký web a spolu se Svazkem obcí regionu Písek se pracuje na vzniku nové destinace. Beze sporu půjde o běh na dlouhou trať a spíše než přehnaná kritika by pomohly konstruktivní návrhy a podpora.

CO SI O CESTOVNÍM RUCHU MYSLÍ NOVÉ VEDENÍ MĚSTA?

Nová starostka Písku Eva Vanžurová se k tématu staví rozumně: „Zatím k tomu nemohu nic moc říct, sešla jsem se už s několika lidmi, které v tom považuji za odborníky, budu jednat také s ředitelkou Sladovny a s vedoucí KDM – a teprve až si udělám celkovou představu, mohu nějak rozhodnout. Mám v hlavě například nápad na vytvoření skutečné destinace, rozhodně ale prozatím ponechám stav takový, jaký je, nic nebudu honem rušit. Jestli budeme něco měnit, tak později – například by KDM mohlo být úplně samostatné... V některých městech je to samostatná organizace, které město jen určitou částkou přispívá a oni získávají peníze z dotací, grantů, od podnikatelů a podobně... Každé město to má nastavené trochu jinak.“

WWW.PISEK.EU – CO JE TO KDM?

Zeptali jsme se vedoucí kanceláře Destinačního managementu Písecko Karolíny Bočkové:

Co vlastně dělá KDM v Písku? K čemu slouží a jaké jsou její úkoly?

Karolína Bočková: Činnost destinačního managementu lze popsat velmi odborně, ale zkusím to vzít za jiný konec. Jednoduše řečeno: naše kancelář zprostředkovává lidem v České republice, ve Střední Evropě i těm ze vzdálenějších zemí informace o tom, že Písek existuje, je v něm spousta

zajímavých věcí k vidění a k prožití, že stojí za to zabalit svoji rodinu a známé, naplnit peněženku kreditkami a hotovostí a přijet. Uvidí most starší, než je ten Karlův v Praze, projdou se po místech, kudy kráčeli čeští králové, odpočinou si v šumění píseckých lešů... Zároveň si někde dají kávu, koupí něco na památku, pošlou pohled známým, zajdou na oběd, přespí v hotelu či penzionu, navštíví památky. Jak se daří plnit základní úkol KDM – přivést do Písku více návštěvníků – poznáte podle toho, jak prázdné či plné jsou v sezoně zahrádky, kavárny, restaurace, turistické informační centrum, jaká je návštěvnost kulturních top akcí, kolik potkáte při svých toulkách píseckým okolím nadšenců na kolech. Počet turistů v Písku pomalu ale jistě roste a překvapivě stoupá i počet turistů hovořících jinými jazyky, než je angličtina a němčina.

S kým KDM spolupracuje?

Karolína Bočková: KDM je v současnosti hlavně marketingovou kanceláří Písku pro cestovní ruch. Skutečnou nabídku cestovního ruchu – tedy to, na co má KDM za úkol turisty do Písku lákat – tvoří subjekty jako pořadatelé kulturních akcí, muzea a památníky, galerie, jednotlivé pamětihodnosti, sportovní zařízení a další. Ke spokojenosti je třeba turistovi nabídnout kvalitní stravování a ubytování – pokud se nám ho podaří přesvědčit o tom, že má cenu zůstat tu přes noc. Všechny tyto podnikatelské i nepodnikatelské subjekty jsou našimi partnery. Kvalita jejich nabídky je klíčová pro úspěch Písku jako destinace cestovního ruchu. Výbornou spolupráci máme s externími partnery. S Nadací Jihočeské cyklostezky jsme připravovali říjnové ukončení jihočeské cyklosezóny, s Jihočeskou hospodářskou komorou pořádáme pravidelně setkání s podnikateli, jsme oficiálním partnerem Nadace partnerství pro šetrné projekty včetně cykloturistiky v Jihočeském kraji. Podílíme se na přípravě strategie Jihočeského kraje pro cestovní ruch do roku 2020, jsme přizváni do pracovní skupiny na přípravu jihočeské turistické sezóny 2015...

Jaké jsou aktuální výsledky?

Karolína Bočková: Právě končí turistická sezóna, která byla naší v pořadí druhou. Letos jsme se zaměřili hlavně na zapojení nabídky aktivního vyžití na Písecku do propagace, vydali jsme originální tištěný propagační materiál „Písecko aktivně“ a máme velkou radost, že se povedla dotáhnout změna podoby webového portálu. Na jeho plnohodnotných cizojazyčných verzích se pracuje. Výsledky roku 2013 v souhrnné podobě jsou k dispozici na webu www.pisek.eu, kde v sekci Destinační management /O nás mohou zájemci najít kompletní přehled našich aktivit i více informací k fungování KDM Písecko. Pokud byste na stránce nenašli vše, co vás zajímá, je možné kancelář kdykoliv kontaktovat e-mailem: vedouci.kdm@sladovna.cz

Co připravuje KDM do budoucna?

Karolína Bočková: Svět se mění velice rychle a lidé, kteří aktivně cestují, rádi využívají různých novinek. Rozvoj mobilního internetu nás nutně povede k většímu důrazu na elektronickou komunikaci, posílení obrazu Písku na sociálních sítích. Chystáme vylepšení Písecké bonusové karty. Příští rok bude také ve znamení velkého výročí husitských dějin a Písek byl druhou nejvýznamnější lokalitou tábořského svazu. Zaměříme se tedy i na příležitosti v církevní turistice. Již jednáme se specializovanou cestovní kanceláří. Připravujeme opět přehled nejvýznamnějších kulturních akcí roku 2015 v tištěné podobě, další rozšiřování cizojazyčných mutací propagačních materiálů i vydání zcela nových – například o věži Děkaného kostela, pro nějž již máme nachystané nové panoramatické fotografie města. Přejí všem čtenářům Píseckého světa krásný advent. Nezapomeňte na něj do Písku pozvat své blízké ze vzdálenějších koutů!

JAK FUNGUJE CESTOVNÍ RUCH V ŠIRŠÍM REGIONU PÍSECKA?

Zeptali jsme se Jaroslava Němejce, předsedy Rady regionu Svazku obcí regionu Písecko (SORP) a starosty obce Ražice.

Jakou roli hraje cestovní ruch pro svazek obcí?

Jaroslav Němec: Jako předseda Svazku obcí regionu Písecko pracuji už čtvrtým rokem. Jeho členy jsou až na jednu výjimku obce bývalého okresu Písek – 74 obcí z ORP Písek a ORP Milevsko. Svazek se snaží po celou dobu své existence napomáhat k rozvoji cestovního ruchu v širším regionu Písecka, a to jednak v souvislosti s projektem revitalizace Orlické nádrže a jednak ve spolupráci s podnikateli. Třetím rokem už vydáváme kalendář Orlické léto, ve kterém propagujeme kulturní akce v obcích a motivujeme je, aby více spolupracovaly s podnikateli a snažily se přitáhnout turisty na zajímavá místa ve své blízkosti. Bohužel, podle mých zkušeností starousedlíci na venkově o turisty moc nestojí, spíše naopak. Výjimkou jsou

podnikatelé. V minulosti se z různých projektů leccos hezkého vybudovalo a výletních cílů máme dost, ale náš problém zatím spočívá v nedostatečné infrastruktuře a v chybějících službách. Cyklostezky leckdy vedou po hlavních silnicích, chybí nabídka kvalitního stravování a ubytování, chybí dobrý kemp, je toho ještě hodně...

Jak spolupracujete s kanceláří Destinačního managementu v Písku?

Jaroslav Němec: S KDM jsme začali spolupracovat na třech projektech. Na letošní rok jsme připravili žádost do Programu obnovy venkova Jihočeského kraje, kde je naším cílem podpořit cestovní ruch na Písecku. V rámci naší spolupráce jsme si nejdříve udělali průzkum, po čem je největší poptávka, a připravujeme produkty pro příští sezonu. Rozhodli jsme se vedle tištěné podoby Písecké karty vytvořit také aplikaci pro mobilní telefony, která má své přednosti a osloví další skupinu turistů. Její výhodou je, že si ji může každý stáhnout už doma a rozmyslet si, kam půjde. Dále vzniknou tržací mapy regionu, o ty je také velký zájem. Chceme také vydat letáky pro cyklisty v německé verzi, protože ty jsou opravdu potřeba. Kromě toho zaktualizujeme webové stránky a propojíme je s novým píseckým turistickým webem www.pisek.eu.

Co turisty například láká?

Jaroslav Němec: Zjistili jsme, že je poptávka po rodinných balíčcích. Když do Písku přijede rodina, navštíví Sladovnu a muzeum, ale bude možná chtít zajít i do Lezetopu, kromě duchovna se budou chtít vyřádit i fyzicky. Do budoucna to chceme posouvat více směrem k zážitkům. S KDM spolupracujeme také v rámci projektu meziobecní spolupráce, kde je SORP partnerem Svazu měst a obcí ČR, a společně tvoříme koncepci cestovního ruchu. Děláme analýzu, hledáme problémové oblasti a určujeme si cíle do budoucna. Návrhy zpracované KDM jsme posílali odborným oponentům a byly hodnoceny velmi pozitivně. Konečně podle novely o cestovním ru-

chu také začínáme pracovat na vytváření naší nové destinace, která ještě nemá určený název, protože to závisí na tom, která další okolní města a městečka se k ní připojí.

Jak celkově hodnotíte spolupráci s KDM?

Jaroslav Němec: Nejsem odborník na cestovní ruch, ale můžu odpovědně říct, že práce KDM je na vysoké úrovni. Je smysluplná a profesionální. Je to běh na dlouhou trať a během dvou let ještě nemohli dotáhnout toho, co tady chybí za celé roky. Je třeba v takové činnosti vytrvat, rozšiřovat ji a doplňovat o další návrhy, které přijdou. Velice operativní je také písecké Infocentrum, spolupracujeme s nimi na propagaci regionu.

CO CHYBÍ PRO ROZVOJ TURISTIKY?

Samotné změny ve struktuře úřadu situaci nezlepší. KDM potřebuje důvěru, čas a prostor pro pokračování započaté práce. Nadešel čas svolat širší fórum odborné veřejnosti a společnými silami vytvořit kvalitní koncepci rozvoje cestovního ruchu v Písku ve vazbě na region. Nikoli však obecný dokument typu učebnice, jaké se objednávaly za velké peníze před rokem 2010, ale jasný plán s konkrétními kroky.

Bude potřeba, aby vedení města pohnulo s řadou dlouhodobých nedostatků v infrastruktuře cestovního ruchu. Programové balíčky, billboardy a letáčky jsou jistě nepostradatelné, ale pro návštěvníky města musíme zajistit odpovídající podmínky. Podle zkušeností z kontaktu s turisty v Písku velmi chybí především: jasná navigace od Prahy, Tábora a Budějovic na parkoviště (ideálně P1, P2, P3), dostatečné kapacitní WC s každodenním provozem u centrálního parkoviště na Výstavišti (ideálně s platbou i v eurech), moderní kemp vhodný i pro obytné přívěsy v docházkové vzdálenosti od centra, zázemí pro pěší turisty a cyklisty s informacemi, WC a úschovnou, dořešení sítě cyklotras v centru, vyčlenění alespoň třetiny náměstí před radnicí pro klidovou zónu s lavičkami, zelení, případně kašnou, celkové oživení centra města, spolupráce se soukromým vlastníkem na rekonstrukci průchodu z Velkého náměstí do Palackého sadů, možnost kvalitního koupání v letní sezóně – a našlo by se toho jistě mnohem více. Turisté také stále postrádají kvalitní českou kuchyni za rozumné ceny, ubytování střední cenové kategorie, hostely, větší flexibilitu při platbě v eurech, cizojazyčné popisky v muzeích, více atraktivních programů atd.

JAK VNÍMAJÍ PÍSEK CIZINCI?

Zeptali jsme se hostů z různých míst Německa. Čtete anketu na www.piseckysvet.cz!

MAGDALENA MYSLIVCOVÁ

(Autorka je dlouholetou členkou Komise pro partnerské vztahy a CR rady města a průvodkyně německo-jazyčných turistů.)

Foto Vladimír Teringi

Jíme zdravě na Tylovce

Vítěz I. kategorie: Josef Zábranský

Zdravá strava je jednou z priorit Základní školy J. K. Tyla, kde se koncem listopadu konala slavnostní vernisáž výstavy Jíme zdravě a ocenění nejlepších žákovských prací.

Ředitel školy Pavel Koc: „O podporu zdravějšího stravování se snažíme už několik let, provo-

zujeme v doplňkové činnosti zdravý školní bufet, velmi musím pochválit školní kuchyni, kde se paní vedoucí i kuchařky snaží zavádět nová zajímavá jídla, různé obiloviny, salátové mísy a podobně. K tomu tedy bylo letos směřováno i téma výtvarné soutěže. Tady se vaří přes tisíc jídel denně, vyvařujeme i pro důchodce v Domovince,“ dodává Pavel Koc: „Děláme i den otevřených dveří v kuchyni s ochutnávkou a ukázkami vaření.“ Podle něj je třeba se věnovat osvětě a zkoušení nových chutí, protože mnohé děti jsou zvyklé spíše buď na tradiční nepřilíh zdravou stravu nebo naopak na moderní, ještě méně zdravé fast-foody typu hranolky a hambáč.

Hlavní organizátorkou soutěže byla učitelka Pavla Šrůtová: „Sešla se nám krásná přehlídka různých technik, všechny práce pak budou vystaveny v jídelně. Věnovali jsme tomu jeden celý projektový den a největší nadšenci pak ještě celý víkend, kdy jsme ve škole i spali. Na jaře chystáme jako vrchol našeho snažení pro ty nejnaděšenější kurzy kresby, malby a fotografování v přírodě.“

Více fotografií na www.piseckysvet.cz.

Text a foto ZDENKA JELENOVÁ

Průmyslovka otevřela dveře

Na Střední průmyslové škole a VOŠ Písek se 10. listopadu konal tradiční Den otevřených dveří. Návštěvníci si prohlédli školní prostory a zúčastnili se různých soutěží, kvízů a testů z oblasti elektrotechniky, výpočetní techniky, automatizace, robotiky, chemie, fyziky, matematiky, ale i českého jazyka a angličtiny a němčiny. Nechyběly ani prohlídky kmenových a odborných učeben, dílen, laboratoří, posilovny, fotoateléru a multimediální učebny.

Zajímavé byly prezentace partnerů školy – firem Rohde&Schwarz závod Vimperk, KUNSTSTOFF-FRÖHLICH Czech Plast, Knürr, Nišovice a Schneider Electric. O zpestření se postarali hudebníci ze školní kapely PROOMBAND a redaktori školního časopisu Průmkářiny. Následující Dny otevřených dveří se budou konat vždy v pondělí: 8. prosince, 12. ledna, 9. února a 2. března, prohlídky v 10 a 14 hodin.

HANA MAŘÍKOVÁ, učitelka SPŠ a VOŠ

Mikulášská ve Fazolce

Zveme na Mikulášskou besídku všechny, kdo již někdy navštívili Fazolku, na věku nezáleží. Ve středu 3. prosince od 9 do 16h., vstupné 50 korun. Besídka bude trochu netradiční, odrážející náš Montessori přístup. Rozhodně děti nebudou odcházet se strachem, ale s písničkou na rtech a se svým vlastnoručním výtvozem.

Info: www.fazole-pisek.cz, za pořadatele se těší ZUZKA z výtvarky a BÁRA s kytarou.

NABÍDKA ŠKOLÁM:

Pište o tom, co se u vás děje, očima učitelů, žáků, studentů. Pochlubte se, co se vám daří a co neobvyklého plánujete! Rádi budeme spolupracovat také s redaktory školních časopisů.

redakce@piseckysvet.cz

Adventní odpoledne a Cestička prvňáčků

Základní škola Cesta srdečně zve na Adventní odpoledne, v **neděli 7. prosince od 14 hodin** v prostorách školy, U Výstaviště 463. Žáci a učitelé si připravili vánoční scénky, písně a soutěže. Budete si moci něco vyrobit, zahrát vánoční hru, vyhrát turnaj ve stolním tenise nebo ve 4square. Je zajištěno malé občerstvení a vánoční punč.

Všechny budoucí prvňáčky zveme na první z každoměsíčních setkání s naší školou, v **čtvrtek 11. prosince od 16 hodin**. Budeme spolu počítat, zpívat, doplňovat křížovky, číst pohádky, cvičit, učit se anglicky, malovat a vyrábět. Bližší info: 608 405 252. Těšíme se na setkání!

RICHARD VÁŇA, ZŠ Cesta

Komplexní podpora vzdělávání pěstounů

Arkáda – sociálně psychologické centrum, o.s. realizuje od 1. 1. 2014 projekt Komplexní podpora vzdělávání pěstounů (CZ.1.07/3.2.08/040045), který je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Součástí projektu je vzdělávání interních lektorů, tvorba vzdělávacích modulů pro pěstouny, pilotní ověřování a následná revize vzdělávacích modulů a také tvorba metodické příručky pro pěstouny.

Cílem projektu je zlepšit dostupnost kvalitního vzdělávání pěstounů a zajistit atraktivní nabídku vzdělávání v Jihočeském kraji, motivovat pěstouny k dalšímu vzdělávání, které má vliv na úspěšný průběh náhradní rodinné péče. V rámci vzdělávání interních

lektorů proběhlo několik vzdělávacích kurzů zaměřených na problematiku lektorských a prezentačních dovedností, rodinného práva a attachmentu dítěte a nové rodiny.

Pro pěstouny byly realizovány tři víkendové pobyty a sedm jednodenních kurzů s tématy: závislosti, finanční gramotnost, občanská práva, první pomoc, problémy se školou a emoce, vztahy v rodině, attachment, nebezpečí internetu. Do konce roku 2014 proběhnou v prostorách Arkády v Písku ještě dva jednodenní kurzy pro pěstouny s té-

maty: **22. 11. Rodinné rituály** – tradiční i nové a **29. 11. Přátelství, láska, sex**.

Důležitou součástí projektu je vytvoření metodické příručky pro pěstouny, ve které najdou pěstouni odpovědi na nejčastější otázky ohledně života v pěstounské rodině.

Informace k projektu na tel. čísle 382 224 720 nebo na adrese Husovo náměstí 2/24, Písek, každý pracovní den od 8 do 18 h. /PI/

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„A znáte Michala?“

Nízkoprahové kluby NADĚJE

U kláves v klubovně ve Svatoplukově ulici se v podvečer schází šestice mladých Romů a za chvíli to pořádně rozjedou. Oknem zvědavě nakukuje skupinka rozesmátých mladších dětí. Pracovníci NADĚJE v Písku pomáhají ve spolupráci s městem v integraci do společnosti sociálně znevýhodněným rodinám a jednotlivcům. Intenzivně se věnují práci s dětmi a mladými.

Podvečer v klubovně ve Svatoplukově ulici.

Hlavní osobou v oblasti aktivit pro děti je Hana Šefránková, vedoucí střediska Nábřeží a koordinátorka pracovníků s dětmi v písecké NADĚJI. Touto činností se zabývá už devět let: „Myslím, že můžeme ukázat dobré výsledky, některé děti, kterým jsme tu pomáhali se školní přípravou a vůbec se zorientovat v životě, se dostaly na učební obory i na střední školu, máme i dva vysokoškoláky. Nejvíce potřebují pomoc při rozjezdu, najít motivaci. Je ale pravda, že často je v době puberty přestane škola zajímat,“ říká Hana Šefránková. O smyslu své práce dlouho přemýšlí: „Když jsem sem nastoupila, měla jsem spoustu ideálů, myslela jsem, že všechno půjde hned – a ono to vždycky nejde. Naučila jsem se ale těšit se z každého malého krůčku dětí, u těch nejmenších je to nejviditelnější, ty se radují z každého úspěchu ve škole a přijdou se i pochlubit. Každopádně motivaci neztrácím, práce s dětmi mne baví celý život. Každý den tady je jiný a dětem to podle mne přináší hodně. Jako dospělí se sem pak často vracíme s vlastními dětmi.“

Nízkoprahový odpolední klub je určený pro děti a mladé od 6 do 26 let, dopoledne je otevřený předškolní klub od tří do šesti let. Když sem po ránu přicházím, slyším překřikující se hlásky, které právě řeší spor o jednu z hraček. O chvíli později už sedí všichni společně kolem stolu, sestavují rozstříhané obrázky a snaží se pojmenovat, co na nich vidí.

Děti se tu učí dovednostem jako ve školce, respektovat autoritu, uklízet po sobě a hrát si spo-

lu bez vzájemných útoků, připravují se na školní docházku. „Vstup je zdarma, svačinu si každé dítě přinese s sebou, máme tu teď zapsaných dvanáct dětí,“ vysvětluje Hana Šefránková: „Počet dětí na odpoledních aktivitách se odvíjí podle naplánovaného programu, s mladšími dětmi právě probíhá projekt Světem pohádek. V Klubu 13, pro děti a mládež od 13 – 26 let, se nejvíce zájemců vždycky sejde při hraní na klávesy, nabízené promítání videa např. s nahrávkami lanových aktivit, bungee jumpingu či slicklinu přijímají klienti také s nadšením. Již méně oblíbené jsou besedy na různá preventivní témata.“ Další kluby pro děti všech věkových skupin jsou otevřené ve středisku ve Svatoplukově ulici a v Purkraticích.

Do programů NADĚJE se pravidelně zapojují desítky sociálně znevýhodněných dětí. Učí se třeba vařit (o to je veliký zájem), malovat, vyrábět nejrůznější věci, připravují si úkoly a procvičují látku do školy, nacvičují divadlo, písničky a recitaci, vystoupení pak předvádějí například v domech seniorů nebo na různých veřejných akcích. „Každé naše středisko nacvičí pohádku a pak si je navzájem ukazujeme,“ popisuje další pravidelnou aktivitu Hana Šefránková. Rodiče a děti si navzájem služby NADĚJE doporučují, dobrá je i spolupráce s učiteli základních škol nebo s odborem sociálních věcí.

NAJÍT PRÁCI? PROBLÉM!

Nejmenší děti do NADĚJE vodí rodiče, ty starší už sem najdou cestu samy. Po pěti návštěvách každý mladý klient uzavírá smlouvu o spolupráci, která obsahuje pravidla soužití a určité cíle, později je společně tvořen individuální plán. „Nemusí přitom ani udávat jméno, stačí přezdívkou a věk – to kvůli zařazení do skupin. Obě strany se pak snaží tu dohodu dodržet. Někdo potřebuje pomoc s přípravou do školy, někdo s výběrem učebního oboru nebo s hledáním místa, napsat životopis, doprovodit na úřad.“

„Najít práci je pro mladé Romy velmi obtížné, někteří najdou uplatnění přes Úřad práce například v městských službách, což je pro ně velmi důležité – pokud vydrží. Často nám vyprávějí, že po telefonu se domluví, ale když se dostaví na místo, tak je odmítnou,“ vypráví Hana Šefránková.

Ve středu v podvečer ve Svatoplukově v rámci K13 – klubu od 13 let – muzicíruje kolem kláves šestice mladých kolem 15 let.

/pokračování na další straně/

NADĚJE Písek

je spolek, nezisková charitativní organizace s celostátní působností, na území ČR od r. 1990, má 22 poboček, v Písku působí od r. 2001.

Adresa: nábřeží 1. máje 1401
Http://www.nadeje.cz/pisek
736 772 321, pisek@nadeje.cz

/dokončení/

„Jo, je to tu dobrý, celkem se nás tu objevuje kolem dvaceti,“ vypráví čtrnáctiletý M., který se chce po skončení základní školy vyučit na kuchaře a pak spolu s kamarádem odjet za tetou do Anglie: „Chtěl bych něco vidět a poznat a taky se tam vydělá víc peněz.“ Do klubu podle jejich slov chodí převážně Romové, ale mezi kamarády mají i hodně bílých – gadžů. „Jenže Češi nám často nadávají a máme s nimi problémy,“ dodává k tomu čtrnáctiletá S.

Několik let v písecké NADĚJI strávil i Michal Mižigár, který dnes studuje romistiku na Univerzitě Karlově. „Znáte Michala? Ten je úplně nejlepší, studuje vejšku, ten by měl být prezident!“ – shodují se kluci u kláves. „Michal pro nás připravuje letní tábor, různé hry, založil Romskou generaci, kde máme různé přednášky třeba o minulosti Romů, jak dřív žili, a teď s ním natáčíme film,“ nadšeně vyprávějí.

„Já tu pracuju teprve od října, ale baví mne to, myslím, že je to hodně důležitá práce,“ tvrdí Michaela Černá, která vystudovala sociální

Dopolední předškolní klub ve středisku Nábřeží. Mezi dětmi Hanka Šefránková.

práci a vede odpolední aktivity. Když vyjde ze dveří klubovny, obklopí ji houf romských dětí a srdečně se s ní loučí. „Myslím, že mne vzali mezi sebe, jsou fajn, už jsem místní lidi docela poznala,“ vypráví Michaela, která tu tráví každé

pracovní odpoledne. „Míšo, nezapomeneš na ten výlet, který jsi nám slíbila?“ – připomínají ještě odcházející kluci. Akce pořádané NADĚJÍ jsou oblíbenou součástí jejich života.

Text a foto ZDENKA JELENOVÁ

Pošlete odložené knížky do nemocnice

Projekt Pošli knihu dál zpestřuje od léta pobyt pacientům Nemocnice Písek. Nový život získávají knihy, které by třeba jinak skončily v kontejneru. Nyní je můžete nosit i do redakce Píseckého světa, který se stal partnerem projektu.

„Teď je k dispozici asi 750 knížek na pěti odděleních, asi tak jednou měsíčně je doplňujeme,“ vypráví autorka projektu Jindřiška Jelínková: „Napadlo mne to před pěti lety, když jsem ležela ve strakonické nemocnici, kde měli takovou knihovničku na chodbě. Pak jsem byla v písecké nemocnici a tam mi taková možnost chyběla. Navíc doma jsem měla přebytné knížky z pozůstalosti.“ Získala pro spolupráci písecký Český červený kříž a charitativní občůdek „Nepotřebné věci??? Mohou pomoci přeci...“, který teď bohužel svou činnost končí. Projekt Pošli knihu dál ale pokračuje, nyní ve spolupráci s Píseckým světem.

Pacienti si mohou knihy půjčovat bez jakékoliv registrace. „Jde o to využít knihy, které majitelé vyřadili ze své knihovny. V nemocnici si knížku přečtete, a pokud to nestihnete, můžete si ji odnést domů,“ vysvětluje Jindřiška Jelínková. Pokud by byl knih nadbytek, bude uvažovat o rozšíření projektu do dalších organizací (domovy seniorů, další zdravotnická zařízení).

Projekt osobně podpořil ředitel Nemocnice Písek Jiří Holan: „Medicína již tradičně v naší nemocnici není samotnou silou, která je směřována k léčení. Knihami se vhodně doplňují souběžné činnosti spirituální péče, programy pro dlouhodobě nemocné, nemocné seniory nebo v opačném pólu věkového spektra pacientů dětská představení a aktivity pro nejmenší nemocné.“

ZDENKA JELENOVÁ

INZERCE

RG Největší nabídka **EXKLUZIVNÍCH** nemovitostí v Písku najdete v realitní kanceláři **REALITY GRÉGR s.r.o.**
www.realitygregr.cz

Prodej jihočeské chalupy v Radčicích u Vodňan 1.495.000 Kč	Prodej rodinného domu v Mirovích 895.000 Kč	Prodej rekreační chaty Na Vápenici v Zátavě u Písku 420.000 Kč
Prodej družstevního bytu 2+kk s garáží v Písku 1.250.000 Kč	Prodej zděného bytu 3+1 na Mírovém nám. v Písku 1.470.000 Kč	Prodej nadstandardního bytu 3+1 v Písku 2.950.000 Kč
Prodej bytu 2+1 na sídlišti JIH, ulice Prátele 899.000 Kč	Prodej zděného bytu 3+1 ve Vráži u Písku 750.000 Kč	Prodej zděného bytu 2+kk, ulice Jeronýmova 1.035.000 Kč
Pronájem komerčního objektu Prokopova ul., Písek 15.000 Kč/měs.	Pronájem nových komerčních prostor na Velkém nám. v Písku 10.000 Kč/měs.	Pronájem komerčních prostor v ul. 17. listopadu v Písku 10.000 Kč/měs.

POŠLI KNIHU DÁL!

Knížky, které chcete darovat, můžete v otevírací době (viz str. 2) nosit do redakce Píseckého světa na Velkém náměstí č. 1. Další informace najdete na nové FB-stránce: Pošli knihu dál.

HANA RAMBOUSOVÁ:

Hraní si na strany je cesta do pekel

Osm let pracovala Hana Rambousová v písecké komunální politice. Po odchodu z radnice jsme ji požádali o malou rekapitulaci. Jako místostarostka měla na starost školství, životní prostředí a sociální problematiku. Učitelka biologie a chemie se z Gymnázia Písek na radnici dostala v roce 2006 na kandidátce Volby pro město.

Jaký byl přechod z gymnázia na radnici?

Do politiky jsem vstoupila úplně náhodou, oslovil mne tehdy můj bývalý kolega Bubník, kterého jsem znala jako schopného ředitele gymnázia, a já chtěla jen podpořit jejich hnutí, neměla jsem politické ambice. Pak jsem se ale do zastupitelstva dostala jako náhradnice Jiřího Hladkého, který tehdy odstoupil. A stala jsem se hned místostarostkou. Práce s dětmi na gymnáziu mne opravdu bavila, ale lákalo mne zkusit něco nového na úplně jiném poli.

Co vás nejvíc překvapilo?

Časová náročnost. Člověk úplně změní režim života, pracovní večery, víkendy... Mnoho práce jsem si brala i domů – vyřizování papírů, studium podkladů, tvorbu vizí a podobně. Bylo to hodně psychicky náročné. A v politice jsem se naučila i kompromisu a ústupkům – pokud například rada schválila nějaké stanovisko, tak bylo třeba jej obhajovat, přestože jsem třeba hlasovala proti. I když já jsem nikdy svůj odlišný názor neskrývala, pokud to někoho zajímalo.

Váš manžel byl také zastupitel – probírali jste třeba program zastupitelstva společně?

Abychom seděli nad materiály, to tedy ne – manžel je ostatně ve svých názorech velmi vyhraněný a pokud má vytvořený názor, tak ho nemění. Pravda je, že seznámit se dobře s podkladovými materiály trvalo často hodiny a hodiny...

Jaké jste měla vztahy s novináři?

Nemůžu si stěžovat, ale překvapuje mne, že celá řada médií v dnešní době ztratila svou nezávis-

lost a politik se často stává hračkou v rukách novinářů – podle toho, jak jsou mu právě nakloněni. Někteří novináři si opakovaně vybírají jen některé konkrétní osoby, jejichž názor je zajímavý.

Jak hodnotíte politickou atmosféru v minulém zastupitelstvu?

Konstruktivní dohoda bohužel v posledním období většinou nefungovala, ani koalice nebyla příliš soudržná, někteří zastupitelé velmi často chyběli, hlasování bylo dost živelné. Celou řadu dobrých nápadů opozice automaticky dehonestovala a odmítala – a obávám se, že se něco podobného bude teď opakovat. Připadá mi, že se situace postupně kontinuálně měnila k horšímu. Dneska si mnozí hrají po vzoru vysoké politiky na pravici-levici, což by na komunální úrovni nemělo hrát roli. Všem by mělo jít o město Písek.

Co se vám za těch osm let povedlo?

Hodně dopředu poskočila celá oblast životního prostředí – tam se podařilo díky odboru životního prostředí a RIMM získat obrovské množství dotací, jen za poslední čtyři roky více než sto milionů korun. Kompostárna, sběrné dvory, podzemní kontejnery, revitalizace alejí, rybníků... Hodně se nám podařilo hnout s odpadem a kdyby lidé víc třídili, tak v komunálním odpadu nezbyvá skoro nic... Úspěšná byla i oblast školství, tam se také podařilo získat mnoho investičních prostředků. Velkou radost jsem měla z toho, jak se podařilo vyřešit soužití Šobrovy a Svobodné školy v jednom objektu. Vždycky jsem existenci waldorfské školy v Písku podporovala, děti mají mít možnost alternativního

vzdělávání a je dobře, že atmosféra se po nástupu nového ředitele na ZŠ Tomáše Šobra uklidnila a školy dokážou spolupracovat.

Podařilo se vám taky v Písku zachovat jesle, které byly mnohde zrušeny...

Jesle byly určitou dobu ztrátové, ale drželi jsme je jako důležitou službu a dnes jsou zcela zaplněné, dokonce se uvažuje o jejich rozšíření. Povedlo se nám také zlepšit služby pro seniory a navýšit množství peněz pro neziskové organizace v sociální oblasti. Velmi zajímavou zkušeností pro mne bylo budování koncepce dětských hřišť, kde se dala dohromady zajímavá občanská skupina, především z maminek malých dětí. Naučila jsem se tím lépe komunikovat s občany, naslouchat a respektovat jejich názory, společně se nám povedlo vybudovat 35 dětských hřišť. A nakonec jsem se ještě pustila do řešení hřišť pro teenagery, kde se zase našla bezvadná skupina nadšenců, kteří spoluutvářeli tu představu – a bylo z toho hřiště na workout před letním kinem. Na tento prostor je zpracovaná celá studie, která by se měla postupně realizovat, povedlo se také podpořit nápad na dráhu pro bikery na Hradištském kopci.

Být ženou je v komunální politice výhoda – nebo spíš hendikep?

Myslím, že spíš výhoda, žena je mužskými kolegy brána většinou spíše jako tabu – ve vztahu k různým útokům a kritice, ale v jednáních mne brali jako plnohodnotného partnera. Ale musím dodat, že nejsem člověk, kterého by vy-lekal zvýšený hlas, takže jsem se nikdy případných konfliktů nebála.

Proč došlo k rozkolu uvnitř Volby pro město?

Dodnes tomu nerozumím. To bylo v roce 2011, rok po volbách. Poté, co ODS opustila původní koalici, chtěli někteří kolegové vytvářet novou koalici, zatímco zastupitelé za VPM chtěli pokračovat v podepsané spolupráci se sociální demokracií – a tak jsme se rozešli.

/pokračování na další straně/

/dokončení/

A proč jste se rozhodla už nekandidovat?

Cítila jsem se velmi unavená, a hlavně jsem nechtěla měnit „trička“. Pro nás s manželem to byla spíš občanská než politická aktivita, do žádné strany jsme nechtěli. Na úrovni takto velkých měst je hraní si na strany to nejhorší – cesta do pekel. Stejně jsou priority pro všechny strany stejné a je škoda, pokud se každá věc politizuje. Tak, jako například šance získat pro město jedinečnou stavbu lávky od světově známého architekta Pleskotsa...

Jaký byl pocit po rozhodnutí skončit na úřadě?

Byla to obrovská úleva. Zajímavé bylo sledovat chování lidí kolem sebe, když bylo jasné, že už nebudu „důležitý“ člověk. Celá řada lidí své chování nezměnila, ale několik těch, kteří se tvářili jako dobří přátelé, se úplně proměnili... Přátelili se jen s funkcí. Naštěstí jich není moc.

Zůstaly po vás na radnici resty?

Nedokončených věcí je celá řada, protože jsem se snažila rozpracovávat věci tak, aby v nich mohl pokračovat ten, kdo přijde po mně. Zastali jsme řešit celkovou strategii odpadů, rýsoji

se tam dvě cesty – buď vytvoření třídící linky, nebo energetické využití – tedy spalování. To je třeba rozhodnout. Pokračovat by se mělo v revitalizaci letního kina, nedokončená je reorganizace jeslí – bylo rozhodnuto o jejich přičlenění k ZŠ E. Beneše, je otázkou, jestli se to teď nezmění. Více pracovat je třeba se skupinou sociálně vyloučených lidí, podpořit organizace, které s nimi pracují, to je velmi obtížná role. Myslím, že byla velká chyba, že se nepodařilo prosadit stavbu komunitního centra na Portyčce, překvapila mne tehdy celá řada rasistických článků a vystoupení, která se tu objevila. Asi jsme to nedokázali správně vysvětlit.

Jak hodnotíte situaci po volbách?

Hodně negativně mne překvapila snaha odstavit co nejrychleji zastupitele, který získal nejvíc hlasů, a vytvořit pravicovou koalici. Podle mne to bylo nemorální, protože vítězi voleb nebyl dán dostatečný prostor pro jednání. Když se s někým dohodnu na jednání a mezitím upeču něco jiného, není to správné. Každopádně koalice tu je a snad bude pracovat ve prospěch města. Eva Vanžurová na postu starostky bude asi mít po-

někud lepší pozici než Ondřej Veselý, podle mne bude jako žena lépe respektována.

Co budoucnost, proč už nebudete učit?

Na gymnáziu jsem sice měla pracovní místo, ale bohužel jsme se s panem ředitelem nedohodli – nabídl mi 21 hodin výuky, ale jako biolog a chemik jsem měla mít v rozvrhu například seminář český jazyk-literatura ve 4. ročníku a dalších asi pět předmětů, na které nemám aprobaci. To jsem odmítla, protože by to poškodilo studenty a jejich vzdělání. Za jiných podmínek bych se určitě návratu do školy nebránila.

Co tedy dál plánujete?

Práci na plný úvazek ještě zvažuju, ale určitě bych se ráda zapojila i do dobrovolnické činnosti v nějaké neziskové organizaci, tomu by se měl člověk v mém věku věnovat. Na nedostatek práce si ovšem nestěžuji – mohu se konečně víc věnovat vnoučatům a také pečujeme s manželem o obě babičky, což mi zabere dost času; snažíme se je držet v domácím prostředí, kde jsou nejšťastnější.

Text a foto ZDENKA JELENOVÁ

Vykulená sova multižánrový klub s praženou kávou

Mnozí Písečtí zaznamenali před pár týdny otevření nové kavárny na třídě Národní svobody. Její majitelé – písečtí rodáci Kateřina a Michal Barabášovi – ji pojmenovali Vykulená sova a dali jí charakter kávového klubu a pražírny. Vedle bohaté nabídky kávy, domácích limonád, stoprocentních moštů, rumů, dobrého piva a vína se chtějí věnovat také pořádání řady kulturních akcí. Díky nekuřáckému prostoru si kavárnu brzy oblíbili písečtí umělci, starší lidé i maminky s malými dětmi.

„Otevřít kávový klub s pražírnou byl náš dlouhodobý sen. O kávu se zajímáme dlouho. Vzhledem k tomu, že jsem studovala vysokou hotelovou školu, tak jsem chtěla mít vlastní malý podnik, a ne pracovat pro někoho jiného. Michal dělal doteď marketing a pohybuje se v kulturním světě a chtěl své nápady také realizovat ve svém,“ vzpomíná na první ideu pro otevření kavárny Kateřina Barabáš. „Kavárnu vnímáme jako prostor, kde se mohou potkávat různé generace v příjemném prostředí a takřka v domácí atmosféře,“ dodává manžel Michal.

Podle jejich slov chtěli znovu oživit místo, z něhož dýchá genius loci a bylo v něm již před tím několik provozoven. „Při rekonstrukci jsme zjistili, že prostor nemá jediný pravý úhel, o to větší má své kouzlo. Práce na něm trvaly asi dva a půl měsíce, bylo tam spousta stavebních úprav a bourání. Dávali jsme dohromady nábytek ze stodoly a z chalup, obušovali jsme ho a zpátky lakovali,“ vzpomíná Michal Barabáš.

A na co se mohou návštěvníci kávového klubu Vykulená sova těšit? „V první řadě můžeme nabídnout naši praženou kávu. V tuhle chvíli máme espresso z naší směsi, kterou bychom ale nechtěli specifikovat, je to

naše know-how. Každý host může ochutnat ale i v alternativních přípravách další napražené kávy ze Sumatry, Nikaraguy, Etiopie nebo Brazílie. Naše espresso se připravuje tak, jak se právě espresso připravovat má,“ říká Kateřina. Vedle toho najdeme v kávovém klubu i stroj na pražení kávy. Hosté si tak mohou čerstvě upraženou kávu rovnou odnést domů. V nápojovém lístku čteme: domácí limonády, stoprocentní lhenické mošty, víno z jižní Moravy a pivo Bernard. „Specializujeme se také na pestrou nabídku rumů, které ke kávě patří,“ dodává Michal.

Manželé Barabášovi mají v plánu pořádat v klubu výstavy, koncerty, bleší trhy, workshopy, cestopisné večery, autorské čtení, stand up – improvizace umělců ve stylu Partičky. „Na jaře bychom rádi prostory rozšířili o venkovní posezení na dvorku a letní scénu pro divadlo a koncerty,“ vypočítává Michal. „Chceme být otevřeným klubem pro každého, budeme tedy zvát jak místní umělce, tak i muzikanty a autory odjinud,“ otevírá náruč místním umělcům Michal. Hosté klubu se mohou již těšit **6. prosince od 20 hodin na šansonový recitál Sylvie Krobové a 17. prosince od 20 hodin na koncert Démy**, kytaristy a zpěváka skupiny Znouzectnost, který zhudebňuje plzeňské pověsti a skládá hravé surrealistické písně. Stejně jako na vánoční čtení pohádek herečky Báry Štěpánové.

ZBYNĚK KONVIČKA/PI

Cigáni nebo Romové

– to je jedno, hlavně ať naše děti najdou hrdost!

Mírně opožděnou, ale rozhodně vydařenou oslavu Halloweenu připravil pro děti v Papíráku na sobotu 22. listopadu písecký romský spolek CEROK – Centrum romské kultury. Jeho zakladatelky chystají otevření dětského klubu pro romské i bílé děti a hledají partnery a dárce, kteří by jejich činnost podpořili.

Skupinka aktivních romských maminek, která tenhle spolek letos založila, už nejrůznější akce pro děti připravuje asi sedm let – mimo jiné vedou taneční skupinu, která už vystupovala třeba na romském festivalu v Lysé nad Labem, v Českém Krumlově, v Táboře.

Zajímavé je, že spolek nespolupracuje s organizací Naděje, která v Písku pracuje se sociálně znevýhodněnými rodinami. Martina Červeňáková tvrdí: „Myslíme si, že romskou kulturu nás nemůžou učit bílí – to musíme vzít do svých rukou my. Právě proto jsme se my maminky daly dohromady a chceme to předávat našim dětem! Podle nás je chyba, že se tu neschválilo a nevybudovalo komunitní centrum na Portyči. Naše děti často nemají ve volném čase po škole kam jít, a tak pak vymýšlejí lumpárny. Když totiž někdo v Písku přijde skupinka romských dětí, tak nejsou nikde vítané. Proto jsme se rozhodli vybudovat si vlastní centrum s klubovnou pro děti.“

Od města získali do zápůjčky prostory v Rokycanově ulici 227, které teď svépomocí upravují na klubovnu. V novém centru plánují od začátku ledna výuku literatury a českého jazyka, taneční soubor, keramický kroužek a další aktivity, které povede osm lidí ze spolku a další externisté.

Zakladatelky oceňují vstřícnost radnice: „Musíme poděkovat paní Zemanové ze sociálky, panu Filipovi a Václavu Sloupovi z úřadu města, dále Daně Jahodové a ředitelce DBS – paní Šartnerové – ti všichni nám moc pomohli. Dál chceme poděkovat SOU a SOŠ v Komenského ulici – tahle škola nám poskytla lavice a židle.“

Jako nově vzniklá organizace zatím nemůže spolek žádat o dotace, a tak se snaží najít sponzory. „Potřebovali bychom ještě získat školní a výtvarné potřeby – pastelky, tužky, sešity, papíry, čtvrtky, barvy, dále například hudební nástroje... Všechno je to velmi drahé a my máme ve skupině přes třicet dětí,“ vysvětluje Zdeňka Bledá.

Jak vůbec vznikla myšlenka založit romský spolek? „Štvalo mne, že naše děti se často stydí za svůj původ, že neznají vlastní kulturu, identitu, historii – my jsme Cikáni, nic jiného nebudeme a nestydíme se za to! A je jedno, jestli nás budete nazývat Romové, Cikáni, Romáci, Cigáni – já jsem hrdá na to, kdo jsem. Ať jsou i naše děti na sebe hrdé! Bohužel dneska naše děti nemají kde se scházet a hrát si, nemají žádné aktivity. Proto zakládáme s dalšími maminkami centrum. Domluvily jsme se už i s píseckým panem farářem, že tam k nám někdy přijde a předá nám

Martina Červeňáková v Papíráku při vyhlašování nejlepších masek.

nějakou sílu, protože my Romové věříme hodně v Boha,“ říká Martina Červeňáková: „Bohužel naše děti už tu víru postupně ztrácejí. Přizpůsobují se bílým – učí se od nich ale hlavně to horší a zapomínají, kdo jsou.“

Zdeňka Bledá dodává: „Když jsme začali zařizovat klubovnu, už hned lidi kolem sepisovali petice proti nám, vyvěsili nám tam dokonce ceduli Cikánům vstup zakázán – ale my tam jen chceme učit naše děti, poskytnout jim nějaký prostor, navíc bychom chtěli, aby se tam scházely všechny děti – cikánské i bílé... Doufám že lidi v Písku pochopí, o co nám jde.“

Jakýmsi supervizorem, rádcem spolku je Michal Mižigár, který studuje romistiku na FF UK Praha: „Já jsem v poslední době navštívil různá komunitní centra, například v Českých Budějovicích na Máji nebo v Krumlově – tam vyrůstají romské a bílé děti spolu, kamarádí se a nemají s tím problém, poznávají se navzájem. Tady v Písku je to jiné, lidi centrum odmítli – připadá mi to tu jako načasovaná bomba. Pokud nevznikne komunitní centrum, je to špatně. Je bezvadné, že se toho teď ujal romské maminky, přeju jim moc, aby se to povedlo. Věřím, že se nenechají znechutit. Pro mladé je důležité identifikovat se se svou kulturou a zažít nějaký úspěch – a to se jim ve škole většinou nedaří.“

Píseckou romskou komunitou, hlavně dětmi, je Michal milovaný a vynášený skoro do nebe. „Jsem samozřejmě rád, i když mne hodnotí přehnaně. Ale vážím si toho, děti potřebují vzory. Mně připadá, že my Romové teď prožíváme něco podobného, jako Češi v době národního obrození. Máme mezi sebou bohužel zatím příliš málo vzdělaných, schopných osobností... Jako je třeba Martina Červeňáková, která dělá v Písku romskou koordinátorku.“

Případní zájemci o spolupráci se spolkem CEROK a dárci vybavení pro klubovnu se mohou obrátit na redakci Píseckého světa.

Text a foto ZDENKA JELENOVÁ

Vánoční bohoslužby

ŘÍMSKO-KATOLICKÁ FARNOST

20. 12., 16h. Rybova česká mše vánoční (Sonitus a Piko) – Čížová
24. 12.
8h. Mše svatá (louč. s adventem) – DK
16h. Mše svatá (rodiny s dětmi) – KK
20.30 Mše svatá – Čížová
22h. Mše svatá (chrám. sbor) – DK
25. 12.
9h. Mše svatá – DK
11h. Mše svatá – Čížová
10.30 Mše svatá (rodiny s dětmi) – KK
17h. Mše svatá – DK
26. 12.
9h. Mše svatá – DK
10.30 Mše svatá (rodiny s dětmi) – KK
11h. Mše svatá – Čížová
19h. Rybova mše vánoční (Sonitus a Piko) – DK
27. 12., 16.20h. Mše svatá (obnova manželských slibů) – sv. Václav
28. 12.
9h. Mše svatá (obnova manželských slibů) – DK

10.30 Mše svatá (obn.manž. slibů)– KK
11h. Mše svatá (obnova manželských slibů) – Čížová
17h. Mše svatá (obn. manž. slibů) – DK
31. 12., 15h. Mše svatá (poděkování za uplynulý rok) – DK
1. 1. 2015
9h. Mše svatá – DK
10.30 Mše svatá (rod. s dětmi) – KK
11h. Mše svatá – Čížová
17h. Mše svatá – DK

SBOR CÍRKVE BRATRSKÉ v Písku, Tyršova 435/15

7. 12., 18h. Cestopis z Mongolska od rodilého Mongolce
21. 12.
9.30 Dětská vánoční slavnost a bohosl.
18h. Večer chval s hudbou vlastní hudební skupiny
25. 12., 9.30h. Vánoční bohoslužba
31. 12., 18h. Bohoslužba s losováním hesel pro příští rok podle tradice Jednoty bratrské
1. 1. 2015, 10h. Novoroční bohosl.

NÁBOŽENSKÁ OBEC CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ v Písku, Budějovická 204/13

30. 11. – 6. 1. Výstava betlému
PhDr. Pavla Svobody
16. 12., 17h. Adventní rozjímání
24. 12.
21.30 Štědrovečerní bohoslužba
25. 12.
9.30 Hod Boží vánoční – bohoslužba
28. 12.
9.30 Bohoslužba

POHŘEBNÍ SLUŽBA FOITOVÁ – VRBA

Písek a okolí
Harantova 415
(vedle Gigacomputeru)

**Stálá služba 24 hodin denně,
též SO, NE a svátky**

Tel. 382 218 021, 606 484 553, 606 759 109
e-mail foitovadana@seznam.cz www.pohreb-pisek.cz

POHŘEBNÍ SLUŽBA MĚSTSKÉ SLUŽBY PÍSEK s.r.o.

NEPŘETRŽITÝ PROVOZ VČETNĚ VÍKENDŮ A SVÁTKŮ

Pohotovost
Žižkova ul.

Lesní hřbitov - mobil

Lesní hřbitov- kancelář

E-mail:

WWW:

604 221 737

737 206 711

603 831 021

382 212 011

hrbitovy@ms-pisek.cz

www.ms-pisek.cz

**ZAJIŠŤUJEME
KOMPLETNÍ
SLUŽBY**

**ZAJISTÍME OD EKONOMICKÝCH AŽ PO LUXUSNÍ POHŘBY
KLIENT MÁ PRÁVO VYBRAT SI POHŘEBNÍ SLUŽBU**

JSME DRŽITELEM CERTIFIKÁTŮ

Termín brownfield se u nás začal objevovat a používat až v devadesátých letech minulého století, a to díky společenským a ekonomickým změnám, které odstartovaly v listopadu 1989. Velká část bývalých úspěšných socialistických podniků skončila a jejich areály zůstaly prázdné a nevyužité...

STRAŠÁK

/díl první/

jménem brownfield

SLOVNÍK: *Brownfield* (angl. hnědé pole) je urbanistický termín označující nevyužívaná území. Může se jednat o jednotlivé budovy, komplexy budov, areály s budovami nebo jen plochy bez budov. Patří sem nevyužívané zemědělské a průmyslové stavby a areály, nevyužité dopravní stavby a komunikace, skladové prostory (haly i deponie), prázdné administrativní budovy a kulturní centra, nevyužitá nákupní centra, ale i nevyužité obytné budovy – vše, co není užíváno.

Slovem brownfield bývají označovány také opuštěné či zdevastované komerční a vojenské areály, bývalá logistická centra, zanedbané či zpustlé menší části areálů i budov jinak prosperujících podniků, jejich neupravené okolní pozemky patřící obci či jiným vlastníkům, okolí čerpacích stanic a parkovišť bez stálé zeleně a nevzhledné, zanedbané veřejně přístupné plochy na sídlištích. Velice často bývají tato území spojena s ekologickou zátěží a nevyjasněnými majetkovými vztahy. S pojmem brownfield je často spojováno slovo konverze (z angl. conversion = změna, přeměna, přestavba).

POPRVÉ VE 30. LETECH

První brownfieldy začaly vlastně vznikat díky světové hospodářské krizi už ve 30. letech minulého století. Tato krize uzavřela četné továrny i v tehdejší kapitalistické Československu.

Ekonomika bývalého Československa a později i Československé socialistické republiky byla zaměřena především na zpracovatelský průmysl. Textilky, strojírenské podniky, sklárny, ocelárny, papírny, cukrovary, pivovary, lihovary... Téměř v každém větším městě byla nějaká menší či větší manufaktura či „fabrika“. S jejich nastávajícím úpadkem se objevil problém vznikajících brownfieldů.

Stejně jako u mnohých jiných věcí v nové době neexistoval žádný zaručený návod na řešení. Žádná příručka přechodu ze socialistického ekonomického systému na kapitalistický nebyla. Společnost musela řešit mnoho jiných a podstatnějších problémů souvisejících s pře-

chodem na tržní ekonomiku, než postupně chátrající továrny a opuštěné areály.

To však určitě neomlouvá tehdejší vlády a úředníky, že nechali mnoho objektů, často i architektonických skvostů, raději zbourat. Dělo se tak bez jakékoliv koncepce a vyhrávaly argumenty typu „je potřeba zbourat, aby se mohlo postavit něco nového“ – třeba hypermarket, kanceláře, benzínová pumpa nebo luxusní byty. Protesty památkářů, odborníků, historiků, architektů i veřejnosti nezabíraly a developerská mašinerie společně s politikou navždy smetly s povrchu zemského kus naší historie a kulturního dědictví. Jsou nenávratně pryč, zůstaly jen fotky a vzpomínky.

Přesto všechno – nebo vlastně právě proto – se začali odborníci sdružovat do profesních sdružení, ochránci a nadšenci do občanských aktivit. Od roku 2002 se problematice brownfieldů věnuje v České republice Výzkumné centrum průmyslového dědictví při ČVUT (VCPD). Zaměřuje se na historicky a technicky cenné stavby a areály. Jejich odborná a konzultantská činnost napomohla při revitalizaci nejednoho chátrajícího objektu či celého komplexu. Pořádají odborné přednášky, vydávají publikace, mapují stávající průmyslovou architekturu a technické stavby jednotlivých krajů České republiky.

Jeden z píseckých brownfieldů, oficiálně vedený v celostátní databázi: pozůstatky slévárny REMAR v Pražské ulici.

PAŘÍŽ – v zahraničí začínají být problémem také opuštěné haly hypermarketů... Foto archiv.

Spolupracují s obdobnými odbornými subjekty v zahraničí. VCPD je členem mezinárodní organizace pro ochranu průmyslového dědictví TICCIIH (The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage).

V roce 1993 vznikla Evropská unie. Pokud by jejím jediným přínosem mělo jednou být to, že se začala starat o problematiku brownfieldů a ve svých fondech soustřeďuje prostředky i na jejich revitalizaci v členských státech, tak fajn. Záslužné! O to víc, že se často jedná o areály či budovy, které mají svojí historickou či technickou hodnotu, jsou jedinečné a patří k tzv. průmyslovému a kulturnímu dědictví.

ZASTAVIT JEJICH UMÍRÁNÍ...

Cílem seriálu je přiblížit složitou a myslím zajímavou problematiku, způsob jejího řešení v zahraničí i u nás, seznámit vás s těmi, kteří se revitalizací a konverzí brownfieldů věnují, ukázat příklady dobré i špatné. Čeká nás spousta obrázků, koncepty, vizualizace, realizace, rozhovory i mapování brownfieldů v našem městě. Dozvíte se něco z historie, architektury i techniky.

Pokud tento seriál aspoň trochu pozmění váš pohled na staré a nevzhledné areály a budovy, které dříve sloužily a dnes pomalu umírají, tak budu rád. Brownfieldy totiž za svůj stav a osud nemohou. Jsme to zase jen my, lidé, kteří v tom mohou něco udělat a zasadit se o nové, smysluplné využití „strašáků“ moderní průmyslové doby. Jde to.

Budeme se věnovat i brownfieldům ve městě Písku a jeho okolí. Hned v příštím, lednovém dílu vám po konzultaci s pracovníky Městského úřadu Písek nabídnu seznam nevyužívaných nemovitostí, lokalit či ploch. A možná budete překvapeni, kolik těch brownfieldů v našem třicetitisícovém městě je!

LÁŤA BERAN ml.

Přeji všem čtenářům PS pohodové Vánoce a dobrý start do roku 2015!

Ondřej Kymel – kazatel sboru Církve bratrské v Tyršově ulici v Písku. S manželkou se sem přistěhovali před sedmi lety. Původním vzděláním stavař přerušil studia architektury, aby se mohl naplno věnovat teologii a dálkově studovat evangelikální seminář na Vyšší odborné škole teologické v Praze.

ONDŘEJ KYML:

Církev je nemocnicí hříšníků

Jak byste charakterizoval Vaši církev?

Tento sbor v Písku vznikl ke konci 19. století, brzy bude slavit 130 let existence, a vystřídal se v něm celá řada kazatelů. Jsme církví, jejíž autoritou pro život a víru je Bible. Patříme do rodiny reformačních církví, které se vracejí ke kořenům křesťanství. Čteme Bibli a snažíme se žít její principy. I v současné době ve 21. století a ve střední Evropě je to výzva. Ale k těmto kořenům se vracejí i ostatní církve a vnímám, že zásadní rozdíly, které mezi nimi byly do půlky 20. století, postupně mizí.

Odkud pocházíte a jak jste se stal kazatelem?

S manželkou pocházíme z Liberce, z nevěřícího prostředí. Oba jsme v životě hodně hledali, já jsem četl filosofy, manželka se zajímala o východní náboženství. Náhodou mi přišla do rukou Bible, našel jsem ji doma na půdě po mém strýci, který sám byl sice nevěřící, ale pocházel z rodiny kazatele Církve bratrské. Věřím, že mi dal Bibli do rukou sám Bůh, začal jsem ji číst a postupně jsem navázal kontakty se sborem Církve bratrské. Když jsem Bibli začal číst, zjistil jsem, že je to přesně to, co hledám a co chci žít. Vystudoval jsem Střední průmyslovou školu stavební, pak jsem začal v Liberci studovat architekturu, protože mám sklony k umění, vždycky mě bavilo malovat. Na té škole mi ale Bůh začal posílat křesťany a já jsem pod vlivem svých spolužáků uvěřil v Boha. Chtěl jsem sloužit Bohu a v mém srdci se stále více ozývalo „Běž studovat teologii!“. Nakonec jsem v půlce školy odešel, i když mi to šlo, ale cítil jsem Boží volání. Bylo to poprvé v životě, kdy jsem se sám pro něco zásadního rozhodl. Bylo to navzdory okolí, v rodině to ne úplně chápali a říkali, abych si nejprve dodělal vysokou školu. Ale architektura je velice náročné studium

a já už jsem v sobě neměl sílu to dodělat. V roce 2000 jsem studium ukončil, šel jsem na rok na vojnu a pak jsem začal dálkově studovat teologii na Vyšší odborné škole teologické v Praze, evangelikální seminář. Manželka zažila něco podobného. Nechali jsme se společně pokřtít a asi po dvou letech jsme se vzali, protože jsme oba cítili, že chceme jít za Bohem.

Jak jste se dostal do Písku?

Bydleli jsme krátce v Jablonci nad Nisou, pak v Novém městě pod Smrkem, kde byla stanice libereckého sboru Církve bratrské a na ní jsme pět let sloužili. Potom se naskytla příležitost podívat se do Písku, jeli jsme na dovolenou do jižních Čech a moc se nám tu líbilo. S tímhle sborem jsme si padli do oka hned od začátku.

Můžete krátce přiblížit historii píseckého sboru po roce 1989, kdy také vznikl Elim?

Tu dobu znám jen zprostředkovaně. Ale co se týká obecně církví, byla to doba velice vzrušující. Lidé se do nich v té euforii svobody hrnuli. Slyšel jsem, že ani v Písku tomu nebylo jinak, že se dokonce dělala shromáždění v kulturním domě. V té době měl sbor asi 120 členů a další přátelé, takže při bohoslužbách lidé stáli i na chodbě. Pak ale došlo k rozdělení sboru, asi polovina lidí založila Elim, polovina zůstala. Bylo to bolestivé a jsem rád, že po dvaceti letech jsme udělali tlustou čáru a věřím, že rány jsou zaceleny. Elim si vyzkoušel být samostatným sborem a po dvaceti letech se rozhodl vrátit do Církve bratrské, což také velmi pomohlo usmíření a obnově. Už jsme měli několik společných bohoslužeb a mezi členy našich sborů nevnímám už žádný problém. S bratrem kazatelem Martinem Běle si skvěle rozumím, navštěvujeme se i s rodinami a jsme přátelé. Asi před třemi roky jsme si řekli, že už

Foto Ondřej Kvasnička

se k tomu nebudeme vracet. I v rodině se někdy nepohodnete, ale nepřestáváte být bratry a sestrami. Chceme si odpouštět, žít přítomností a dívat se do budoucnosti.

Jak vypadá váš sbor v současnosti?

Náš sbor má v současné době asi 70 členů, s dalšími přáteli a dětmi je nás asi stovka. Scházíme se v Tyršově ulici na pravidelné nedělní bohoslužby vždy v 9.30, ve středu pak od 18.30 v menší skupině ke studiu Bible. Církev je živý organismus, který roste. Věříme, že Boží slovo je živé slovo, je za ním Duch svatý, který vytváří společenství církve. Takové zvěstování slova může mít mnoho různých podob, tou základní jsou nedělní bohoslužby. Pokud je tam živé slovo, pak církev roste. Máme dvě vlastní hudební skupiny, kde máme bicí, elektrické kytary a klávesy, housle, flétny. Hudba je pro mě hodně důležitá. Naši hudebníci dělají veliké pokroky a mám z nich velikou radost.

Pořádáte nějaké další aktivity pro širokou veřejnost?

Pro nevěřící pořádáme kurzy Alfa, které vznikly v Londýně a jsou společné pro všechny křesťanské církve. Vycházejí z toho, že pokud přijde nevěřící na křesťanskou půdu, nerozumí úplně, o čem se káže a o co jde. Znam to i z vlastní zkušenosti, protože pocházím z nevěřící rodiny. Na kurzech Alfa se rozebírají základní kameny křesťanství, kdo je to Kristus, Duch svatý, co je to modlitba, Bible apod. Každý čtvrtek od 19 hodin až do Vánoc jsou tyto kurzy otevřené pro kohokoli, kdo by se chtěl něco o křesťanství dozvědět. Pořádáme je už třetím rokem, vždy jarní a podzimní běh, dvanáct setkání, začínáme společnou

večeří, úvodem do tématu a pokračujeme diskusí. Je to svobodné prostředí, kde každý může diskutovat a nemusí souhlasit, jde o společné hledání smyslu života. Pokračování v příštím roce ještě není jisté, plánujeme totiž rekonstrukci střechy a podkroví, kde se tyto akce konají. Kromě toho nabízíme Manželské kurzy pro dvojice, určené lidem, kteří chtějí zapracovat na svém manželství. Lidé si často myslí, že láska je to, co dnes vidí v telenovelách. Bible říká, že láska je vedle citu především závazek a rozhodnutí: „Ano, já tě chci milovat, a i když to tak občas nebudu cítit, chci své slovo vůči tobě dodržet.“

Připravujete také vánoční bohoslužby (podrobné termíny na str. 14)...

Ano, chceme se v předvánoční době soustředit na Boha a znovu prožít, co pro nás vykonal. Na Silvestra také pořádáme bohoslužbu a k tradici naší církve patří zvyk, pocházející z obnovené Jednoty bratrské z Herrnhutu, kdy losujeme silvestrovská hesla. Každý si vylosuje verš – heslo, které ho provází celým dalším rokem. Může přemýšlet, co mu tím Bůh chce říci. Pořád je před námi mnoho práce, ale to bude vždycky. Bylo řečeno, že církev je jako duchovní dům, který není nikdy dostavěn.

ROMSKÉ SBORY V MUKAČEVĚ

Pracujete na nějakých zvláštních projektech?

Náš sbor samozřejmě nechce zůstat jen uzavřen ve svém společenství. Posláním církve vždy bylo šířit křesťanskou víru a hodnoty dál

do světa. Proto zkoušíme různé možnosti. Před dvěma týdny jsem se vrátil ze západní Ukrajiny, z Podkarpatské Rusi. V Mukačevě jsme navštívili sbory, které jsou výhradně romské. Ty sbory neustále rostou, Romové jsou hladoví po Bohu. Byl to pro mě ohromný zážitek, vidět Romy, jak čtou Bibli, modlí se, chodí do shromáždění, žijí jako křesťané a jejich život se opravdu mění. Žijí tam v romských osadách u měst, kde jsou domy slepeny ze všeho možného. Ale tam, kde v osadách působí církev, se život mění. Když Romové uvěří v Krista, opouštějí alkohol, gamblerství, drogy i způsob života, který nám na nich může vadit. To potvrzují i zkušenosti z východního Slovenska. Já si myslím, že tohle je pro Romy skvělá cesta. Viděl jsem na vlastní oči Romy, kteří spokojeně žijí v manželství, vychovávají děti, jsou si věrní. Víra obrací jejich život k dobrému. Moje manželka už tam byla třikrát a je naší velkou touhou, aby tady v Písku i po celých Čechách vznikaly romské sbory. Stát se o Romy sice dokáže postarat po materiální stránce, ale nedokáže změnit jejich srdce, uvažování a život. A já jsem viděl, že Bůh to dokáže.

Setkáváte se s píseckými bezdomovci?

Na naší faře často zvoní bezdomovci, většinou chtějí peníze. Dáváme jim jídlo nebo jiné věci, párkrát jsem s nimi byl i na nádraží koupit jízdenku. A je tady jedna zvláštní zkušenost, a to je Pepa. Pepa to měl v životě těžké. Jeho maminka byla schizofrenička a táta alkoholik, oba zemřeli.

Pepa vyrůstal v dětských domovech, hned po vojně se oženil a měl syna, ale záhy začal také trávit čas v hospodě, manželka se s ním rozvedla a skončil na ulici. Postupně se stal závislým na alkoholu, přidaly se epileptické záchvaty. Když k nám přišel na faru, byla z něj troska. Mnohokrát jsme mu pomáhali, nechávali ho tady přespát. Jedna rodina z našeho sboru, která má farmu, si ho několikrát na celé měsíce brala domů, mohl tam bydlet. Vždycky ale odešel, postupně vystřídal nejrůznější protialkoholní léčebny. Trávil tam měsíce, ale vždycky jen do okamžiku první vycházky, kdy se opil a zůstal

znovu na ulici. Vždycky se snažím bezdomovcům nejen dát jídlo, ale snažím se s nimi také modlit a mluvit. V posledním roce se ale s Pepou udála neuvěřitelná změna. Vidím, jak pán Bůh na tom člověku pracuje, jak ho proměňuje, jak mu dal nové srdce. Chodí už téměř rok do práce, pracuje v zahradnictví a v Naději, platí alimony a právě mu byl přidělen vlastní byt. Tohle myslím patří k poslání církve v dnešním světě. Stát vám dá dávky, ale Bůh vám může dát nové srdce. To mě moc povzbuzuje, abych v tomto poslání pokračoval.

ZMĚNIT SRDCE

Jak může církev pomoci lidem s vážnými problémy?

Chceme jít společně za Romy, kteří fetují a žijí jako squatteři, a zkusit jim pomoci. To jsou lidé, kteří se milovými kroky blíží ke své smrti. Dokud se nezmění jejich vnitřní postoj, jejich srdce, skončí špatně. Ale ty nové zkušenosti mě povzbuzují, že i tito lidé mají možnost se změnit. Není to lehká práce, ale v Bibli je napsáno, že u lidí je to nemožné, ale u Boha je možné všechno. S manželkou nám to leží na srdci a cítíme, že Bůh chce dát těmto lidem novou šanci. Jestli nás k tomu použije, budeme rádi, protože naše životy to naplňuje hlubokým smyslem. Bible mluví o tom, že tento svět je jednak viditelný, ale také neviditelný, duchovní. Věřím, že ty největší bitvy tohoto světa se odehrávají na duchovní rovině. Věřím, že služba církve lidem spočívá v duchovní oblasti, tam se musí něco změnit. Nešťastní lidé jsou často duchovně spoutaní, například oni nebo jejich rodiče měli kontakt s okultismem nebo ezoterikou, do čehož se nevědomky nechali zaplést, třeba jen tím, že se otevřeli horoskopům nebo šli za léčiteli. Jsou to ale dva odlišné duchovní světy, které stojí proti sobě – svět Boha a svět padlých andělů. Kristus dokáže temné duchovní síly odehnat a zlákat ta pouta. Bible říká, že Kristus je světlo světa a přináší život. A já věřím, že tohle se stalo u Pepy a může se to stát u kteréhokoli jiného člověka.

MAGDALENA MYSLIVCOVÁ

Fotografie z Mukačeva: archiv O. Kymly

Z návštěv romských sborů v Mukačevě.

PUNK pro Bakču nebyl póza

Píseckého rodáka Petra „Bakču“ Bakalerova – rebela, tatéra a především kytaristu legendární punkové skupiny E!E, který před rokem podlehl zhoubné nemoci, připomene dokument „Jako indián ne!erad hulím sám“. Jeho celorepubliková premiéra se uskuteční na akustickém koncertu jeho domovské kapely E!E v Divadle Pod čarou v pátek 19. prosince.

Při této příležitosti jsme na Bakču, punkera tělem i duší, vzpomínali se dvěma jeho kamarády: **Miroslavem Pokorným**, ředitelem Divadla Pod čarou, a **Bořkem Řehořem**, zpěvákem skupiny E!E.

„S Bakčou jsme se potkali v 80. roce, když nám bylo patnáct let. Bakča stál u zrodu punkového hnutí v Písku společně s Dušanem Matějkem, Vaškem Křížem, Radkem Markem a dalšími. Punku na jihu moc nebylo, vyložené punková kapela tady tenkrát nebyla de facto žádná. Jezdilo se na Bonton, Extrakt, kteří hráli aspoň Ramones, Patti Smith nebo Sex Pistols. Až potom vznikaly kapely jako Bon Pari. Punk fungoval ještě ve Strakoncích. Paradoxně to funguje dodnes, jen se vyměnily generace. Z klubové scény to jsou aspoň v Podčáři nejnavštěvovanější koncerty,“ vzpomíná Miroslav Pokorný.

STB A POLICAJTI

Podle slov Pokorného by vzpomínky na Bakču vydaly na objemnou knihu. Hlavně vzpomíná na aféry s policajty: „Nebyla zábava, kam bychom přijeli bez problémů a nebyli kontrolováni. Když jsme jeli do Dolních Hbit u Příbrami, tak byl skoro zázrak, že jsme se dostali do autobusu, a pak už to začalo. Vystoupení z autobusu, kontrola a prohlížení všech věcí. V kulturáku si pak STB udělala takové hnízdo v přísálí a ptali se nás, proč jsme tam přijeli a za jakým účelem. Pak nám vyhrožovali, že to uvidí rodiče v takovém tehdy populárním policejním pořadu Maják. Dneska se tomu už smějeme, ale tenkrát to zas taková sranda nebyla. My jsme si naivně mysleli, že nám nic nemůžou, ale oni mohli. Mohli toho hodně,“ dodává Miroslav Pokorný. Po listopadu 1989 se do jeho rukou dostal i spis STB vedený

Bakča u vlastnoručně vyřezaného a namalového totemu u rybníku Milavý. Foto Pavel Vlasatý

na Bakču pod krycím názvem Otava. Dostal ho od známého a předal Bakčovi.

„Bylo směšný, jaké kroky byli schopni udělat k tomu, aby nás šikanovali, a k ničemu to stejně nevedlo. Když nás chytili ve Strakoncích na mostě, tak jsme před nimi museli všechny punkové placky naházet do řeky. Tak jsme si rychle vyrobili nové z moduritu, tenkrát placcky jako dneska nebyly. Pro ty se muselo jezdit do Maďarska do obchodu Hanky Panky!“ (pozor, v současné době spodní prádlo) – přibližuje atmosféru doby Pokorný. Tenkrát se punková parta z Písku rozhodla vyrazit do Maďarska pro nové punkové propriety a zboží. Jenže jízdenka do Maďarska se dala pořídit jen na pas.

„Karel Literáků s Dušanem Suchejch od nás vybrali pasy na nákup jízdenek a v hospodě U Ceprů (dnes U Lva) probírali výlet v nevhodnou chvíli, protože s nimi u stolu seděl estébák a všech asi osmnáct pasů měl najednou pěkně pohromadě. Určitě za to musel být povýšen. Pak kamarád Literák napsal píseň „STB, ach STB – nemůžu žít bez tebe!“ A dostali jsme na dva roky zákaz výjezdu, protože jsme byli nežádoucí pro náš stát, kdybychom vycestovali. Takže jsme ani do toho blbého Maďarska nemohli.“

Bořek Řehoř, který s Bakčou projezdil celou republiku křížem krážem s jejich skupinou E!E, své vzpomínky shrnul jasně a stručně do několika vět: „Vzpomínek na Bakču je přehřšle. Když se o něčem bavíme, jako by tu s námi byl. Je to v jeho osobnosti, jeho přínosu v muzice a jeho výtvarných dílech na našich tělech. Bakča byl každopádně svůj člověk, dá se říct až samorost. Pro mě jako starší bratr, se kterým jste nemuseli souhlasit, ale přesto ho museli respektovat.“

Bakča miloval indiány a jejich tradice. Foto Pavel Vlasatý

BAKČA BYL REBEL!

„Bakča byl rebel, to je jasné. Muzika ho bavila hodně, stále držel kytaru, ale neposlouchal jen punk. S Láďou Beranů dělali i break dance, což asi mladší ročníky ani neví. A vystupovali s tím třeba na plesích. Co ale poslouchal, tak to byl okamžitě punk, i když to byl úplně jiný žánr. Já měl u něj přezdívku folkman, protože jsem poslouchal i jiné věci,“ přidává k dobru Miroslav Pokorný. Tvrdí, že Bakča měl přirozenou autoritu, a když založil kapelu E!E, tak se stal pro písčskou punkovou komunitu symbolem, který to někam z toho punkového hnutí dotáhl, a Písčtí se chlubil: „To je přece Bakča, ten je od nás – toho známe!“

„Potom jsme už nebyli tolik v kontaktu, protože Bakča založil tetovací studio v Plzni, kde i bydlel. Před pár lety s Broňou Linerů koupili napůl karavan u rybníku Milavý. A tam jsem začal pravidelně jezdit. Udělali z toho takovej Indiánov, Bakča výborně maloval, vyrobil totem a bylo to tam hodně v pohodě. Loni v létě, když jsme tam s Bakčou seděli u ohně a Bakču už to hodně bolelo a byl hodně skleslej, tak pár panáků pomohlo a my jsme spolu kecali asi do sedmi do rána. Asi jsme si potřebovali něco doříct. A to bylo naposled, kdy jsme spolu takhle probděli noc a dořekli si všechno, co jsme potřebovali. Pak už jsme si jen párkrát zavolali,“ neskrývá pohnutí Miroslav Pokorný.

Při vyslovení otázky, čím byl Bakča pro punkovou scénu významný, Bořek Řehoř reaguje: „On by nás se slovem **významný** poslal do háje. Nebral to tak, prostě z něho sršely nápady, a nejen co se týče E!E, ale i jeho soukromých hudebních projektů či originálních nápadů na tetování“.

To potvrzuje i Miroslav Pokorný: „Bakča byl výjimečný člověk, s ečkama hrál s nadšením. Všechno, co dělal, dělal naplno. Pro něj punk nebyla póza, jako u některých jiných punkových kapel. Myslím si, že ečka dodneška patří do klenotnice českého punku, stejně jako SPS, Plexis nebo Visací zámek.“

ROZLOUČIT SE PŘIJELY STOVKY LIDÍ

Bohužel se stalo, co nikdo nečekal, a minulý rok všechny punkery, kamarády, a především Bakčovo rodinu zastihla smutná zpráva, že Bakča svůj boj nemocí už nevybojuje. Na poslední rozloučení s ním, které se konalo 19. prosince na lesním hřbitově v Písku, přišlo několik stovek lidí.

„Já byl v limbu ze zařizování pohřbu a proslovu na jeho počest, jelikož jsme si nedokázali představit, že o něm bude mluvit někdo, kdo ho neznal. Lidu jsem popravdě očekával hodně, ale tohle byla demonstrace. Ne všichni se pak vešli do Podčáry,“ vzpomíná Bořek Řehoř. Vedle rodiny, kamarádů a fanoušků se na pohřeb sjeli zástupci celé plejády hlavně

Petr „Bakča“ Bakalero byl především muzikant a punker duší i tělem. Foto archiv skupiny E!E

punkových kapel – Tři sestry, Plexis, Gauneři, Visací zámek, Znouzectnost, Totální nasazení, Divokej Bill, XIII. století, SPS nebo Doktor P.P., a samozřejmě řada kapel z Písku a okolí – Patheroye roye, Divokej západ, 200 zbraní nebo Z ničeho nic. V Podčáře se pak punkeři rozhodli a do ošatky mezi sebou vybrali slušnou částku, kterou věnovali Bakčovo rodině.

„Lednový koncert v Podčáře měl být jen s ečkama, nikdo netušil, že to s Bakčou takhle dopadne. On sám si už vybíral jen některé koncerty, které byly blízko, protože už to nezvládal. Nakonec se na pohřbu domluvilo, že koncert nebude jen o ečkách, a kapely přislíbily účast. Ani jedna kapela si nevzala honorář ani cestáky a my jsme mohli opět předat celý výtěžek Bakčovo rodině a jeho dětem,“ mluví o další solidaritě s rodinou zemřelého kamaráda Bakči Miroslav Pokorný.

„Koncert byl hodně hektický, protože krom něho jsme už začali připravovat a točit dokument. Museli jsme omezit počet návštěvníků, přestože by ho rádo podpořilo daleko víc lidí. Výtěžek nejen z akce, ale i limitované edice triček byl věnován rodině – přítelkyni Vladce, synovi Davidovi, dceři Nikole a vnukovi Pavlovi, což miníme udělat i nyní. V těchto dnech se dokonce narodil Nikole druhý syn Pepík, takže se jim bude nějaká ta koruna hodit. Rádi je podpoříme,“ doplňuje Bořek Řehoř. Premiéra dokumentu bude téměř přesně za rok, na výročí Bakčova úmrtí. „Bakča zemřel 15. prosince a koncert bude 19. prosince, protože se nám víkend zdál lepší. A ečka, když

tu hráli s SPS na Pogo tour!, tak přišli s tím, že to uděláme stejně a výtěžek věnujeme Bakčovým dětem a rodině. Protože to bude akustický koncert s omezenou kapacitou, tak jsme dali vyšší vstupné,“ upozorňuje Pokorný.

Předpokládá se, že bude vyprodáno, ale jsou už naplánována další promítání. Například o den později v základně E!E Příbrami. Ve filmu s průřezem Bakčovo životem se objeví nejen muzikanti z jeho okolí, ale i jeho blízcí známí a starší bratr. Podle vyjádření kapely nechtějí zatím dokument nějak nabízet a distribuovat, ale promítat při podobných příležitostech. Do budoucna to ale nevylučují, a možná ho nabídnou i České televizi.

ZBYNĚK KONVIČKA

INZERCE

DLUHOVÁ PORADNA

tel: 602134647

www.ab-finance.cz

bezplatné poradenství

řešení finanční tísně

sloučení půjček

vyplacení exekucí

oddlužení

Písek- Velké náměstí (vedle Bati)

volejte -pište sms - prozvoňte

V případě zájmu Vás poradce navštíví
a problém vyřeší přímo u Vás doma

Velmi křehké obrazy lámou rekordy návštěvnosti

Ještě do konce letošního roku je možno v Prácheňském muzeu navštívit skvostnou výstavu **Velmi křehké obrazy – Život a dílo Jana Zachariáše Quasta 1814-1891**.

„Výstava k 200. výročí Quastova narození probíhá za mimořádného zájmu veřejnosti, do písecké muzejní galerie přijíždí mnoho zájemců z celé republiky,“ říká k tomu kurátorka Irena Mašíková Konstantová, která je spolu s Jiřím Hořavou, patrně největším znalcem Quastova díla, spoluautorkou výpravného katalogu k výstavě. Umělec se věnoval především portrétní tvorbě, malbě na sklo a vědecké ilustraci. „Portréty maloval Jan Zachariáš Quast barvami na bázi kyslíčků kovů na porcelánových destičkách, přičemž největším úskalím této techniky je, že se barevnost objevuje až po vypálení. Jeho mistrovská drobnomalba byla oceňována v celém světě. Vrcholem jeho portrétní tvorby byla přibližně léta 1845 – 1860. Podobizny byly prováděny v duchu měšťanského empíru (biedermaieru), obličej vždy virtuózně, stejně tak oděv, zatímco některé partie (zejména ruce) často v chvatu, až nedbale. Pozdější portrétní práce byly zcela ve znamení souboje s rozvíjející se fotografií – v po-

sledních letech života maluje technicky až neuvěřitelně dokonalé portréty, ale ani tak nemá šanci proti podstatně levnější a výrobně rychlejší fotografické podobence“ – přibližuje malířovo dílo Jiří Hořava.

V Písku strávil Jan Zachariáš Quast posledních dvacet let svého plodného života, už jako všeobecně uznávaný umělec zde maloval a fotografoval. Druhá komentovaná prohlídka s Jiřím Hořavou se uskuteční **v sobotu 27. prosince od 16 hodin.** -zaj-

PÍP ŠOU v Prácheňském muzeu

Obytný karavan? Warholova plechovka od polévky? Tenisový míček? Výstavu netradičních ptačích krmítek a budek roztodivných podob a tvarů přichystalo na prosinec Prácheňské muzeum.

Designéři, výtvarníci a řemeslníci z řady evropských zemí se zapojili do soutěže, již jednou za tři roky pořádá Řemeslnické muzeum v Degendorfu. V tomto roce se v bavorském městečku rozdělovala částka pět tisíc euro. Případly třem z více než šedesátky tvůrců, jejichž ptačí příbytky u odborné poroty nejvíce zabodovaly jak na poli estetiky, tak inovace.

Předtím se u Dunaje soutěžilo třeba s židlemi, kravatami či čajovými konvicemi, za tři roky bude zase deggendorfské muzeum plné polštářků. Pokaždé se sejdou skutečně unikátní a osobité kousky – některé jsou z netradičních materiálů, jiné zaujmou nápadem a vtipem, další zase honosným provedením... Velkou část soutěžních budek bude nyní hostit písecké muzeum, a i když nad některými kroutil ornitolog Prácheňského muzea Jiří Šebestián hlavou, řada z nich by v praxi, tedy u ptačích obyvatel či strážníků, určitě obstála.

Originální budky na Píp šou. Foto Z. Jelenová

Výstavu přivítá Prácheňské muzeum díky intenzivní spolupráci s muzei v německých partnerských městech. Dokladem byla třeba loňská výstava „Schätze aus dem Prachiner Museum in Pisek“ v Městském muzeu Degendorf či vzájemné přednášky píseckých a německých muzejníků. Název výstavy je stejný jako u německých kolegů: Píp šou.

České „budkaře“ na výstavě zastupuje keramik z Bechyně Milan Voborský. Slavnostní otevření **ve středu 3. prosince od 16 h.** Výstavu podpořilo město Písek a Česko-německý fond budoucnosti.

JAN KOUBA

Mluvit jako... prezident

Jméno Miloš Zeman znám od dob studia na Vysoké školy ekonomické v Praze v letech 1985 – 1989.

V politické ekonomii socialismu jsme

často museli psát referáty z jeho prognóz, postřehů apod. Nějaký ten rok uběhl a Miloše Zemana si většina národa zvolila za svého prezidenta. Přestože jeho voliči věděli, co mohou očekávat, řekl bych, že se teď asi začínají dost divit. Tedy alespoň v to doufám.

Nemohu nevnímat chování a vystupování prezidenta této země. Téma je čerstvé a na dlouho myslím nepřekonatelné. Je to nová zkušenost nejenom pro náš národ, ale myslím i pro zahraničí. Nedělní rozhovor z Lán ve vysílání Českého rozhlasu se nezapomenutelně zapsal do dějin prezidentského úřadu.

Člověk, který má být morálním a lidským vzorem a reprezentantem naší země, se vědomě a s rozmyslem vyjadřuje před národem způsobem naprosto neslučitelným s úřadem prezidenta. Tento člověk má být jakousi vrcholnou autoritou pro „budoucnost“ našeho národa. Rodiče děti učí, jak se mají správně chovat a mluvit a totéž slyší i ve škole od svých učitelů. Jaká budoucnost ale čeká náš národ, když prezident si dovolí naprosto otevřeně mluvit „slušně řečeno vulgárně“? Když může prezident, co bych nemohl i já?, řekne si nejedno dítě. Proč mám doma poslouchat rodiče, že se nemluví sprostě, když tak mluví i prezident?

Jak to mají rodiče dětem vysvětlit, že se „to“ vlastně může a smí? Je to fakt smutek, hanba, urážka, a trochu i důvod pomalu zpátky uvažovat o malé emigraci.

Pan Zeman ale určitě díky svým výrokům v úřadu prezidenta České republiky zůstane nezapomenut. Díky jeho zásluze se totiž ujalo nové přirovnání: „Mluví jako prezident.“ Zažít „mluvit jako dlaždic“ je prostě už OUT.

Bravo, pane Zemane! BRAVO!

LÁŘA BERAN ml.
občan České republiky

VÁCLAV MAJER: Lidský zrak potřebuje čistou vodu

Nedere se dopředu – ani na vernisážích, ani na schůzkách Prácheňské umělecké besedy. Moc toho nenamluví, ozve se, když přináší zprávu o možnosti společně vystavovat nebo když mu za slovo stojí sdělení, co má hlavu a patu. Vzdušné zámky ani řeči „co kdyby“ mu zřejmě nic neříkají. Práce s kovem a svářečské kleště, kterými si kdysi vydělával, ho naučily, že smysl mají věci, které se dají uchopit: do rukou – nebo do obrazu.

Motto: Umění neprodukuje viditelné. Umění činí viditelným neviditelné. (Paul Klee)

Václav Majer nemá výtvarné školení. Narodil se v roce 1941 v Písku, vyrůstal v Záhoří, kde propadl malování, když s panem učitelem u farské zdi kreslili nebo malovali pohled na Dolní Novosedly. Tam také potkal svou „múzu“ – Andulu (dnes Váňovou), jejíž pochvala jej nastartovala. Paralelní hudební talent rozvíjel v Písku studiem hry na kytaru, ale rodinné poměry neumožnily, aby poslechl pobídku učitele a ucházel se o místo na konzervatoři... Po vyučení už jen vojna – z té se zachovalo několik figurálních studií z politické cimry – a po ní soustruh, frézka a svářečská kariéra předáka na Temelíně. Kdo pamatuje tu dobu, uvěří, že při stavbě bytu svépomocí ve volném čase po šichtě tuhly svaly a drsněly ruce, ale málo času a síl zůstávalo na tvorbu.

Když napíše, že Václav Majer je autodidakt, tak to slovo jen přelétne. Já jsem měl možnost listovat v starých knížkách z roku 1941 a 1960, ze

kterých se sám učil výtvarné teorii a do nichž si vpsával a vkresloval poznámky. Jiného vzoru neměl, snad jen záhořského dědečka Václava, který – kromě jiných podivností – vycpával zvířata a za kterým on potají utíkal. A potom, dodnes poctivě svázané, výtvarné časopisy, které asi moc jeho kolegů z práce neodebíralo... On však nežil v představě, že by byl někým lepším než dělníci, které vedl. V rozhovoru mi to zdůvodnil slovy, že umělec se neliší od ostatních lidí, akorát musí být a bývá mnohem citlivější a vnímavější k životu.

V obrazech Václava Majera se snad právě proto setkáváme s průnikem vrozeného talentu, natyčného pochopení, že věci, aby byly co k čemu, musí fungovat, a notné dávky odvahy pustit se do témat, která přináší život, jak jde ze dne na den. Jeho obrazy neskrývají hlubokomyslné šarvády, nejsou komplikované a mnohovrstevnaté vystavěné – jsou to průhledy do života, jak jsou upravované autorovým viděním a přetvářením jeho barevnou drobnokresbou. Majerova paleta je pestrá, přitom však téměř prosta lomených ba-

rev. Divák může při prvním pohledu na jeho obrazy přimhouřit oči před zářivou barevností, záhy však pochopí, že žádný z obrazů nesklouzává za přípustnou míru líbivosti.

„Obrazky učí vidět. Lidský zrak je taková zamlžená, zašlá okenní

Zasněné představy

tabulka, která potřebuje čas od času čistou vodu – jinak nám všechno připadá zašlé a všední. Náš vlastní dům, ulice i lidé nám často připadají okoukaní až do chvíle, kdy je spatříme na malířově obraze. Takový obrázek nám zbystří oči a potěší srdce,“ uvažuje o svém výtvarném snažení Václav Majer.

Jeho přesvědčení, možná ne tak vědomě, sdílají i ti, kteří jeho obrázky kupují. Ať již na výstavách v prostorách k tomu určených, s kterými začal hodně pozdě, protože celá léta svá díla hlavně rozdával, nebo třeba ve volební místnosti – když jej přišli požádat, aby její strohost zmírnil slunečným svitem svých obrazů.

Dnes žije Václav Majer s manželkou Anežkou ve Vrcovicích. Nelze mít dvě svaté Anežky v Čechách, ale ta Václavova by si nějaký podobný přídomek zasloužila. Vyklidit polovinu obývacího, trpět manželův stojan, barvy a občas olejovými barvami pocákanou podlahu je výkon, který ji staví nad mnohou jinou. „Ženská, která vás v tom podporuje, to už je vzácnost,“ zdánlivě lakonicky oduší Majer, hlas jej však prozrazuje – Anežka je pevný bod ve vesmíru.

Před vchodem do domu i v listopadovém pošmournu bíle a červeně září trsy květů. Sám v rodině výtvarné vzory neměl, ale dnes je vzorem čiperné vnučce Nikolce, která zatím maluje hlavně trendové princezny a kytičky, ale píše a sebevědomí, s nimiž to dělá, vyvolává hrdost, ale i úsměv nesmělého očekávání.

ANDREJ RÁDY

U louže – proškrabávaná technika.

Čekají v psím domově SÍRIUS: Najdou azyl do Vánoc?

V domově pro opuštěné psy a kočky SÍRIUS, který v Záhoří provozuje Ivana Gašparíková, čeká na svého nového člověčího přítele několik psů, vhodných k adopci. Zájemci mohou telefonovat paní Gašparíkové na č. 603 484 819. Pokud byste útulku chtěli pomoci jinak, tak právě probíhá dobročinná sbírka a kdykoliv je také možno přispět na účet 18712874 / 0600.

MARUŠKA

zrzavá, malá, dvouletá fenka, kříženec jezevčíka, velmi vhodná do domku se zahradou, ale nesmí zůstat sama – to pak hlasně a velmi nešťastně štěká. Je přítulná, vděčná a mazlivá, ale pozor, nemiluje děti!

Sbírka pro SÍRIUS

Tradiční sbírka i letos pomůže psům a kočkám v dobrovolnickém azylovém domově Sírius v Záhoří u Písku.

ČÍM LZE POMOCI: Psí a kočičí krmivo (granule, konzervy, salámy, paštiky, piškoty, rýže, těstoviny, pamlsky), suchý chléb, ČISTÉ deky, povlečení, utěrky a ručníky, hrnce a plechové nádobí, lina, kočkolit, odčervovací tablety, antiparazitní obojky, dezinfekční přípravky, seno, sláma a další podobné potřeby. NE matrace.

SBĚRNÁ MÍSTA V PÍSKU:

ZOO DRLÍČOV – chovatelské potřeby, Fráni Šrámka 129, tel. 775 553 263

KULTURNÍ DŮM Písek – recepce, ve všední dny od 8 do 16 h., sbírka bude ukončena v pátek 19. 12. v poledne.

BERTÍK

žlutobílý vousatý, asi devíletý čilý psík, vhodný do každé postele :-), mazlivý a tulivý.

PINĎA

čistokrevný jagdteriér, čtyřletý problémový pes – nesnáší jakákoliv jiná zvířata. Na lidi ale vůbec agresivní není a u nového majitele, který se bude věnovat jen jemu, bude moc šťastný.

BETYNKA

asi roční žlutohnědá menší fenka, kříženec neznámého původu, velmi přítulná a mazlivá, těší se na vás!

FILIP

osmiletý šedivý kříženec, velmi přátelský, mazlivý pes, vhodný do bytu. Berete ho?

DON

přibližně dvouletý černý kříženec labradora, velmi elegantní, hravý, mazlivý a vhodný do bytu. Bude rád za příležitost k pořádnému pohybu! Uděláte mu radost?

KAČENKA

tmavá pětiletá fenka, kříženec jezevčíka, milovnice gauče, velmi přítulná.

Písecký svět se vydal do ulic na malý průzkum veřejného mínění. Chtěli jsme zjistit, jaký vztah mají Písečáci ke psům v ulicích.

Zastupitelé budou brzy jednat o výši poplatku za psa, Pirát Martin Brož chce v budoucnu prosadit útulek pro zvířata v Písku a před Vánoci se pravidelně konají sbírky například na Domov pro zvířata Sírius.

Co si o tom všem myslíte?

Člověk a pes ve městě?

**MIROSLAVA CÍGNEROVÁ,
na MD:**

S kočárkem vyjíždět psí bobky – to mě teda štve. Psa nemáme, ale jinak mi psi nevadí. Poplatky bych spíš zvýšila, hlavně nějak trestat ty, kteří to neuklízí. Útulkům nic dávat nebudu, mně taky nikdo nic nedá!

**PETRA TOPINKOVÁ,
studentka VŠ:**

Já mám radši kočky, ale psi mi taky nevadí, klidně by jich tu mohlo být víc. Za kočky se poplatky neplatí, jestli je dobré, že se platí za psy, to nevím. Útulek by se tady v Písku zřídit asi měl, i pro kočky. Do

sbírky bych asi přispěla, ale zatím jsem nikoho nepotkala. Podobných sbírek je ale hodně, takže lidi asi nepřispívají tolik, jako dříve.

**ŠTĚPÁN NAVRÁTIL,
student VŠ:**

Psa mám a tady v Písku je to v pohodě, je kam s ním chodit na procházky, je tu dost zelených ploch – třeba v Budějovicích to je horší. Po psu uklízím, tedy většinou – pokud si nezapomenu sáček. S poplatky souhlasím, ale ty peníze by se měly dávat na pytlíky, aby byly na ulicích, jak slibovali. Pokud ale město nedává nic a jenom platím, tak to

správné není. Útulek by stál asi hodně peněz a Strakonice nejsou zas tak daleko. Zrovna minulou středu se nám naše fenka ztratila, ale naštěstí si sedla přímo před policajty a nechala se chytit a pak najít. O sbírkách na útulky nic nevím, ale připadá mi to jako dobrý nápad.

**FRANTIŠEK LEBEDA,
zeměměřič:**

Problémem jsou ho..a, hlavně tady v parku! Poplatky bych snížil, nebo spíš vůbec nechápu, za co se vybírají. Co s těmi penězi dělají, to taky nevím, měly by se každopádně používat na to, co je spojené se psy. To,

že je společný útulek ve Strakoncích, mi přijde správné, šetří se tím peníze – aby město za něco takového vyházelo třicet milionů, mi přijde nesmyslné. Se sbírkami na útulky nesouhlasím, moje manželka ale na ně přispívá.

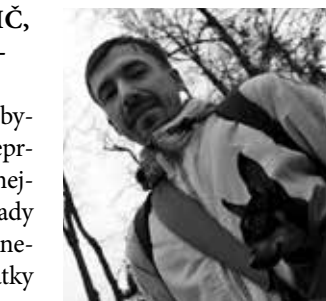
**JIŘÍ MAZAL,
právník v důchodu:**

Já miluju všechna zvířata, ale nemám rád velké rasy psů v paneláku, ti patří na vesnici. Malá společenská plemena ano, hlavně pro potěchu starších lidí. Spousta majitelů obecně psy nezvládá, psi mají málo pohybu. Poplatky bych rozhodně nesnižoval, hlavně za ta velká plemena – to bych bral jako luxus, tak at si připlatí. Všech možných sbírek na opuštěné děti, duševně nemocné a zvířata je tolik, že se spíš zatvrzuju. To by přece měl řešit především stát! Útulek by mělo podle mne mít každé město svůj, měla by ho ale provozovat nějaká nadace nebo veřejně prospěšná společnost se státní dotací.

**JIŘÍ ZAVIAČIČ,
asistent manažera:**

Jsem pejskař a bydlím v Písku teprve krátce, ale nejvíc mi vadí, že tady lidi po psech neuklízí. Poplatky bych snížil a ty peníze věnovat samozřejmě na psy, třeba by mohla radnice za nás platit očkování :-). Pracuju jako dobrovolník ve strakonickém útulku a myslím, že ten útulek stačí. Nějakou kačkou na opuštěné psy bych určitě přispěl.

*Přípravila Zdenka Jelenová,
foto Michaela Jelenová*

Inzerujte v Píseckém světě!

Na tomto místě mohl být
Váš inzerát!

Plošná inzerce od 680,- korun
CENÍK si vyžádejte:

**inzerce@piseckysvet.cz
tel. 739 348 550**

Výtězek pomůže naší neziskové organizaci zkvalitnit a rozšířit obsah tohoto měsíčníku, který vychází ve stálém nákladu 5000 výtisků.

Chcete podpořit naše noviny?

Vydávání občanských novin Písecký svět můžete podpořit libovolnou částkou na účet veřejné sbírky:

783 100 3001 / 5500

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ o rodinnou vstupenku na STROJ ČASU do Sladovny

Pro všímavé Písečáky bude naše soutěž hračka.

Prošli jsme se s fotoaparátem a otevřenými očima městem a vybrali několik zajímavých detailů obecně známých objektů.

Pohybovali jsme se jen do 5–10 minut od náměstí. Vaším úkolem je napsat vždy číslo fotografie a objekt, jehož část je na záběru. Všechny pocházejí z volně přístupných exteriérů.

Každý, kdo nám zašle e-mailem nebo vhodí do schránky na adrese Velké náměstí čp. 1 odpověď, bude soutěžit o VOLNOU RODINNOU VSTUPENKU NA VÝSTAVU STROJ ČASU v písecké Sladovně. Nezapomeňte uvést své jméno a číslo telefonu!

Termín pro odpovědi: nejpozději v pondělí 15. 12.

Není nutné poznat a popsat všech SEDM záběrů, výherce bude vylosován z nejúspěšnějších odpovědí.

